

Fortum Oyj

Osavuositarkastus Tammi-kesäkuu 2014

18.7.2014

Sisällys

Hyvä tulos kausivaihtelusta, matalista spot-hinnoista sekä heikosta ruplasta huolimatta	3
Fortumin toimitusjohtaja Tapio Kuula	4
Tehostamisohjelma 2013–2014	5
Sähkönsiirtoliiketoiminnan arviointi	5
Raportointimuutos IFRS-standardien muutosten sekä uuden organisaatorakenteen johdosta	6
Taloudelliset tulokset	6
Taloudellinen asema ja rahavirta	8
Markkinatilanne	9
Segmenttikatsaukset	11
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin sekä käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynnit	17
Osakkeet ja osakepääoma	19
Konsernin henkilöstö	19
Tutkimus ja kehitys	19
Kestävä kehitys	20
Muutoksia Fortumin johdossa	22
Yhtiökokous 2014	23
Katsauskauden jälkeiset tapahtumat	23
Näkymät	24
Osingon maksu	27

Osavuositarkastuksen taulukot

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma	28
Lyhennetty konsernin tase	30
Lyhennetty laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	31
Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma	32
Nettovelan muutokset ja tunnusluvut	34
Konsernin lyhennetyn osavuositarkastuksen liitetiedot	35
Tunnuslukujen laskentakaavat	53
Markkinatilanne ja saavutetut sähkön tukkumyyntihinnat	55
Tuotanto- ja myyntivolyymit	56

Hyvä tulos kausivaihtelusta, matalista spot-hinnoista sekä heikosta ruplasta huolimatta

Huhti-kesäkuu 2014

- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 255 (289) miljoonaa euroa, -12 %
- Liikevoitto oli 295 (429) miljoonaa euroa, josta vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 41 (140) miljoonaa euroa (pääasiassa Norjan sähkönsiirto- ja lämpöliiketoiminnan myyntivoitto)
- Osakekohtainen tulos oli 0,28 (0,35) euroa, -20 %, josta vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 0,05 (0,12) euroa. Norjan sähkönsiirto- ja lämpöliiketoiminnan myyntivoiton osakekohtainen vaikutus oli 0,08 euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta oli yhteensä 455 (282) miljoonaa euroa, +61 %
- Suomen hallitus päätti luopua voimalaitosveron esittämisestä (windfall-vero)
- Russia-segmentin ruplamääräinen tavoite (18,2 miljardia ruplaa), joka on määrä saavuttaa vuoden 2015 aikana, on ennallaan, mutta euromääräinen tulostaso vaihtelee ja on nykyisillä vaihtokursseilla alle 500 miljoonaa euroa

Tammi-kesäkuu 2014

- Vertailukelpoinen liikevoitto oli 732 (813) miljoonaa euroa
- Liikevoitto oli 2 629 (905) miljoonaa euroa, josta vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 1 897 (93) miljoonaa euroa (pääasiassa Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myyntivoitto)
- Osakekohtainen tulos oli 2,81 (0,80) euroa, +251 %, josta vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 2,14 (0,08) euroa. Eniten vaikutti Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myyntivoitto, 2,08 euroa/osake
- Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myynti sekä Norjan sähkönsiirto- ja lämpöliiketoiminnan myynnit saatettiin päätökseen
- Liiketoiminnan rahavirta oli yhteensä 1,022 (749) miljoonaa euroa, +36 %

Tunnuslukuja	II/14	II/13*	I-II/2014	I-II/2013	2013*	LTM**
Liikevaihto, milj. euroa	1 016	1 205	2 489	2 858	5 309	4 940
Liikevoitto, milj. euroa	295	429	2 629	905	1 508	3 232
Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa	255	289	732	813	1 403	1 322
Tulos ennen veroja, milj. euroa	284	388	2 626	878	1 398	3 146
Tulos/osake, euroa	0,28	0,35	2,81	0,80	1,36	3,36
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	455	282	1 022	749	1 548	1 821
Oma pääoma/osake, euroa			12,86	10,89	11,28	
Korollinen nettovelka (kauden lopussa), milj. euroa			5 008	7 975	7 793	

Tunnuslukuja	2013*	LTM**
Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,0	18,4
Oman pääoman tuotto, %	12,0	28,2
Nettovelka/käyttökate (EBITDA)	3,7	1,3
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate (EBITDA)	3,9	2,6
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate (EBITDA) ilman Värme rahoitusta	3,4	2,2

*Osavuositarkastuksessa esitetyt vertailuluvut vuodelle 2013 on päivitetty Fortum Värmeen ja segmenttiraportointiin liittyvien muutoksien johdosta; katso sivu 6 sekä Liitteet 2 ja 4.

** LTM, Last 12 months = Viimeiset 12 kuukautta

Yhteenveto näkymistä

- Fortum arvioi edelleen, että sähkön kysyntä Pohjoismaissa kasvaa tulevina vuosina keskimäärin 0,5 % vuodessa
- Suunnitellut käyttöomaisuusinvestoinnit: 0,9–1,1 miljardia euroa vuonna 2014, poislukien mahdolliset yrityskaupat
- Power and Technology -segmentin suojaukset pohjoismaiselle tuotannolle: vuoden 2014 tukkumyynnistä on suojattu noin 55 % hintaan 45 euroa/MWh ja vuodeksi 2015 on suojattu noin 30 % hintaan 41 euroa/MWh
- Tavoite saavuttaa 500 miljoonan euron liikevoittotaso (EBIT) Russia-segmentissä vuoden 2015 aikana on perustunut 18,2 miljardin Venäjän ruplan kurssitasoon vuonna 2008. Fortum pitää ruplamääräisen tavoitteen ennallaan. Euromääräinen tulostaso vaihtelee pääosin valuuttakurssimuutosten vuoksi ja tällä hetkellä epäedullinen vaihtokurssi johtaa alempaan euromääräiseen tulostasoon.

Fortumin toimitusjohtaja Tapio Kuula:

”Sähkön spot-hinnat olivat edelleen alavireiset. Vaikka sähkön tukkuhinta on laskenut, erilaiset verot, maksut ja tuet kasvattavat loppukuluttajan energiakustannuksia. Päästöjen vähentämisen tulisi olla EU:n vuoteen 2030 ulottuvan ilmasto- ja energiapolitiikan ensisijainen tavoite. Näin voidaan edistää investointeja uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen rasittamalla mahdollisimman vähän niin kuluttajien kuin teollisuudenkin kukkaroa. EU:n laajuiset, kilpailukykyiset ja vahvasti yhtenäiset sisämarkkinat, joilla myös uusiutuvaa energiaa kehitettäisiin markkinaperusteisesti, parantaisivat kilpailukykyä ja vähentäisivät ympäristövaikutuksia sekä lisäisivät sähkön saatavuutta ja toimitusvarmuutta EU-alueella.”

Suomen hallitus päätti kesäkuussa, ettei ennen vuotta 2004 rakennettuun vesi-, ydin- ja tuulivoimaan kohdistuvaa voimalaitosveroa (windfall-veroa) otetakaan käyttöön. Hallituksen päätös on erittäin tervetullut, ja lopullista päätöstä asiasta odotetaan eduskunnalta syksyllä 2014. Toiminta- ja sääntely-ympäristön ennakoitavuus on jatkossakin elintärkeää pääomaintensiiviselle energiateollisuudelle.

Vuoden 2014 toisella neljänneksellä sähkönkysyntä oli sekä Pohjoismaissa että Fortumin toiminta-alueilla Venäjällä edellisvuoden tasolla.

Fortumin saavuttama sähkön hinta laski. Ydinvoimaa tuotettiin vähemmän pääosin osakkuusyhtiöiden vuosihuoltojen keston ja ajoitusten vuoksi. Kasvanut vesivoimatuotanto vaikutti positiivisesti tulokseen ja tasoitti hieman pienemmän ydinvoimatuotannon ja alempien sähkönhintojen vaikutusta. Sekä lämmönmyynti- että sähkönsiirtomäärät olivat pienemmät, mikä vaikutti tulokseen negatiivisesti. Russia-segmentin parantunut sähkön ja lämmön myyntikate, pienemmät luottotappiot sekä toiminnan tehostaminen vaikuttivat positiivisesti tulokseen. Operatiivisen liiketoiminnan kassavirta jatkui vahvana.

Venäjän tytäryhtiö OAO Fortum hankittiin vuonna 2008. Tavoite saavuttaa 500 miljoonan euron liikevoittotaso Russia-segmentissä vuoden 2015 aikana perustui sen hetkiseen Venäjän ruplan kurssitasoon vastaten 18,2 miljardia ruplaa. Kuten aiemmin on tiedotettu, Russia-segmentin tulokseen vaikuttaa pääasiassa valuuttakurssien vaihtelu sekä myös Venäjän sähkön kysyntä, kaasun hintakehitys ja muun sääntelyn kehittyminen. Fortum pitää ruplamääräisen tavoitteensa ennallaan, mutta euromääräinen tulostaso vaihtelee pääosin valuuttakurssimuutoksista johtuen. Tällä hetkellä heikompi rupla tuo pienemmän tuloksen euroissa. Fortum tekee kaikkensa lieventääkseen negatiivisia vaikutuksia.

Vuonna 2013 tehdyn sähkönsiirtoliiketoiminnan strategisen arvioinnin päätelmien mukaisesti myimme Norjan sähkönsiirtoliiketoimintamme. Myynnistä ilmoitettiin vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä ja se saatettiin päätökseen toisella neljänneksellä. Ruotsin sähkönsiirtoliiketoiminnan myyntimahdollisuuksien arviointi jatkuu suunnitellusti.

Keskitymme jatkossa strategiamme mukaisesti vähäpäästöiseen sähköntuotantoon, energiatehokkaaseen sähkön ja lämmön yhteistuotantoon (CHP) ja myyntiin sekä innovatiivisiin asiakasratkaisuihin. Pyrimme tehokkuuteen kaikissa toiminnoissamme nykyistä liiketoimintakokonaisuutta optimoimalla sekä hallitsemalla kuluja ja käyttöpääomaa.”

Tehostamisohjelma 2013–2014

Fortum käynnisti vuonna 2013 tehostamisohjelman ylläpitääkseen ja vahvistaakseen strategista joustavuuttaan sekä kilpailukykyään sekä varmistaakseen yhtiön taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen myös jatkossa.

Tavoitteena on vahvistaa yhtiön rahavirtaa yli miljardilla eurolla vuosina 2013–2014. Tämä toteutetaan vähentämällä käyttöomaisuusinvestointeja 250–350 miljoonalla eurolla, myymällä ydinliiketoimintaan kuulumatonta omaisuutta noin 500 miljoonalla eurolla, vähentämällä toiminnan kiinteitä kuluja ja vapauttamalla käyttöpääomaa.

Vuoden 2014 lopussa yhtiön vuosittaisen kasvuprojektit sisältävän kulutason arvioidaan olevan noin 150 miljoonaa euroa pienempi kuin vuonna 2012.

Mikäli henkilöstövähennyksiä tarvitaan, Fortum pyrkii käyttämään muita keinoja kuin irtisanomisia aina kun mahdollista. Tämän vuoksi tilannetta arvioidaan yksikkökohtaisesti.

Kesäkuun loppuun mennessä Fortum oli myynyt ydinliiketoimintaan kuulumatonta omaisuutta noin 400 miljoonan euron arvosta osana tehostamisohjelmaa. Vuoden 2013 loppuun mennessä yhtiö oli onnistunut vähentämään kulujaan vuositasolla noin puolella tavoitellusta 150 miljoonasta eurosta. Myös käyttöpääoman tehokkuutta on parannettu. Tehostamisohjelma etenee suunnitelmien mukaan ja saatetaan päätökseen vuoden 2014 loppuun mennessä.

Sähkönsiirtoliiketoiminnan arviointi

Maaliskuussa Fortum saattoi päätökseen Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnin Suomi Power Networks Oy:lle, jonka omistaa suomalaisten ja kansainvälisten sijoittajien ryhmä. Norjan sähkönsiirtoliiketoiminnan myynti saatettiin loppuun kesäkuussa 2014. Molempien kauppojen myyntivoitot on vastaavasti kirjattu Distribution-segmentin ensimmäisen ja toisen neljänneksen tuloksiin.

Fortum arvioi parhaillaan liiketoiminnan myyntimahdollisuuksia Ruotsin sähköverkkoliiketoiminnan osalta. Päätös prosessin loppuunsaattamisesta riippuu markkinoiden ja maakohtaisen sääntelyn kehityksestä.

Suomen ja Norjan sähkösiirtoliiketoimintojen myyntipäätös liittyy sähkösiirtoliiketoiminnan tulevaisuuden strategiseen arviointiin, joka tehtiin vuonna 2013. Fortum ilmoitti strategisen arvioinnin lopputuloksesta ja Suomen sähkösiirtoliiketoiminnan myynnistä joulukuussa 2013. Norjan sähkösiirtoliiketoiminnan myynnistä ilmoitettiin huhtikuussa 2014.

Raportointimuutos IFRS-standardien muutosten sekä uuden organisaatorakenteen johdosta

Fortum on ottanut käyttöön uudet IFRS 10 Konsernitilinpäätös ja 11 Yhteisjärjestelyt -standardit taloudellisessa raportoinnissaan 1.1.2014 lähtien. Uuden laskentakäytännön merkittävin muutos kohdistuu Tukholman seudulla toimivaan Fortum Värmeen, jota käsitellään nyt yhteisyriyksenä ja konsolidoidaan siten tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä (Liite 2). Tässä osavuositarkastuksessa esitettävät vertailutiedot vuodelta 2013 on muutettu uuden raportointitavan mukaisiksi.

Segmenttitiedot vuodelta 2013 on muutettu vastaamaan 1.3.2014 tapahtunutta organisaatiomuutosta.

Esitettävät numerot on pyöristetty vuoden 2014 alusta alkaen, ja tämän takia yksittäisten numeroiden yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä loppusummasta.

Taloudelliset tulokset

Huhti-kesäkuu

Konsernin liikevaihto oli vuoden 2014 toisella neljänneksellä 1 016 (1 205) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevoitto oli yhteensä 255 (289) miljoonaa euroa, ja konsernin raportoitu liikevoitto oli yhteensä 295 (429) miljoonaa euroa. Fortumin raportoituun liikevoittoon vaikuttivat yhteensä 41 (140) miljoonalla eurolla kertaluonteiset erät, pääasiassa Norjan sähkösiirtoliiketoiminnan ja lämpöliiketoiminnan myyntivoitto sekä sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukainen kirjanpitoikäntö ja ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu (Liite 4).

Liikevaihto segmentteittäin

Milj. euroa	II/14	II/13	I-II/2014	I-II/2013	2013	LTM
Power and Technology	487	548	1 072	1 213	2 252	2 111
Heat, Electricity Sales and Solutions	269	308	715	839	1 516	1 392
Russia	234	251	567	595	1 119	1 091
Distribution	148	227	449	566	1 064	947
Muut	14	14	28	29	63	62
Nord Poolissa tehtyjen ostojen ja myyntien netotus	-101	-95	-234	-266	-478	-446
Eliminoinnit	-35	-49	-108	-119	-228	-217
Yhteensä	1 016	1 205	2 489	2 858	5 309	4 940

Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin

Milj. euroa	II/14	II/13	I-II/2014	I-II/2013	2013	LTM
Power and Technology	183	210	434	513	859	780
Heat, Electricity Sales and Solutions	11	13	59	70	109	98
Russia	28	20	102	61	156	197
Distribution	45	60	164	197	332	299
Muut	-13	-14	-27	-28	-54	-53
Yhteensä	255	289	732	813	1 403	1 322

Liikevoitto segmenteittäin

Milj. euroa	II/14	II/13	I-II/2014	I-II/2013	2013	LTM
Power and Technology	151	338	413	600	922	735
Heat, Electricity Sales and Solutions	67	24	112	75	134	171
Russia	28	20	101	61	156	196
Distribution	63	61	2 030	197	349	2 182
Muut	-13	-14	-28	-28	-53	-53
Yhteensä	295	429	2 629	905	1 508	3 232

Tammi-kesäkuu

Konsernin liikevaihto oli tammi-kesäkuussa 2 489 (2 858) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevoitto oli yhteensä 732 (813) miljoonaa euroa, ja konsernin raportoitu liikevoitto oli yhteensä 2 629 (905) miljoonaa euroa. Fortumin raportoituun liikevoittoon vaikuttivat yhteensä 1 897 (93) miljoonalla eurolla kertaluonteiset erät, pääasiassa Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan sekä Norjan sähkönsiirtoliiketoiminnan ja lämpöliiketoiminnan myyntivoitot sekä sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukainen kirjanpitokäytäntö ja ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu (Liite 4).

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli tammi-kesäkuussa 109 (112) miljoonaa euroa, josta Fortum Värmen osuus oli 48 (51) miljoonaa euroa. Osuus Hafslundin ja TGC-1:n voitoista perustuu yhtiöiden julkaisemiin vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen osavuositarkastuksiin (Liite 12).

Konsernin nettorahoituskulut olivat 113 (140) miljoonaa euroa. Nettorahoituskulut sisältävät rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutoksen, joka oli 0 (-6) miljoonaa euroa.

Tulos ennen veroja oli 2 626 (878) miljoonaa euroa.

Kauden verot olivat yhteensä 124 (160) miljoonaa euroa. Tuloslaskelman mukainen veroprosentti oli 4,7 % (18,2 %). Suomen yhteisöverokantaa laskettiin 1.1.2014 alkaen 24,5 %:sta 20 %:iin. Veroprosentti oli 20,6 % (21,0 %), kun osakkuus- ja yhteisyritysten tulosta ja verovapaita myyntivoittoja ei oteta huomioon.

Kauden tulos oli 2 502 (718) miljoonaa euroa. Fortumin osakekohtainen tulos oli 2,81 (0,80) euroa, josta vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat 2,14 (0,08) euroa osaketta kohti. Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnin vaikutus osakekohtaiseen tulokseen oli 2,08 euroa osaketta kohti (liite 6).

Taloudellinen asema ja rahavirta

Rahavirta

Tammi-kesäkuussa 2014 liiketoiminnan rahavirta kasvoi 273 miljoonalla eurolla 1 022 (749) miljoonaan euroon. Kasvu johtui pääosin toteutuneista valuuttakurssieroista, joiden positiivinen vaikutus oli 293 miljoonaa euroa. Vaikutusta pienensi alempi käyttökate (EBITDA). Valuuttakurssieroista syntyi voittoja ja tappioita yhteensä 155 (-138) miljoonaa euroa, jotka liittyivät Fortumin ruotsalaisten ja venäläisten tytäryhtiöiden lainoja suojaavien valuutanvaihtosopimusten jatkamiseen. Käyttöomaisuusinvestoinnit pienenevät 81 miljoonalla eurolla 330 (411) miljoonaan euroon. Tulot osakemyynneistä olivat yhteensä 2 817 (37) miljoonaa euroa ja kertyivät pääosin Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan sekä Norjan sähkönsiirto- ja lämpöliiketoiminnan myynnistä. Investointien rahavirta oli yhteensä 2 706 (-248) miljoonaa euroa. Rahavirta ennen rahoituseriä, ts. rahoitusta, kasvoi 3 226 miljoonalla eurolla 3 727 (501) miljoonaan euroon.

Varat käytettiin osittain 977 miljoonan euron osinkoihin huhtikuussa ja 1 856 miljoonan euron korollisten velkojen maksuun. Rahavarat kauden lopussa olivat 2 157 (1 265) miljoonaa euroa.

Yhtiön varat ja sijoitettu pääoma

Taseen loppusumma pieneni 1 318 miljoonalla eurolla 22 030 miljoonaan euroon (vuoden 2013 lopussa 23 348) sisältäen pitkäaikaisten varojen vähenemisen, 787 miljoonaa euroa. Muuntoerojen vaikutus aineettomiin hyödykkeisiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä osuuksiin osakkuus- ja yhteisyrityksissä oli -360 miljoonaa euroa ja divestointien vastaavasti -292 miljoonaa euroa.

Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan varat, yhteensä 1 173 miljoonaa euroa, raportoitiin Myytävänä olevat omaisuuserät -osiossa vuoden 2013 lopussa. Rahat ja pankkisaamiset kasvoivat 907 miljoonalla eurolla.

Sijoitettu pääoma väheni 508 miljoonalla eurolla ja oli 18 675 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa 19 183).

Oma pääoma

Oma pääoma oli 11 509 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa 10 124), josta emoyhtiön omistajien osuus oli 11 424 miljoonaa euroa (10 024) ja määräysvallattomien omistajien osuus 85 (101) miljoonaa euroa.

Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta kasvoi 1 400 miljoonaa euroa. Kasvu johtuu pääosin kauden tuloksesta, 2 498 miljoonaa euroa, jota pienentää 117 miljoonan euron muuntoero vaikutus sekä 977 miljoonan euron maksetut osingot.

Rahoitus

Nettovelka pieneni tammi-kesäkuussa 2 785 miljoonalla eurolla 5 008 miljoonaan euroon (vuoden 2013 lopussa 7 793).

Kesäkuun 2014 lopussa konsernin likvidit varat olivat 2 157 (vuoden 2013 lopussa 1 265) miljoonaa euroa mukaan lukien OAO Fortumin rahat ja pankkisaamiset, joiden yhteenlaskettu arvo on noin 378 (vuoden 2013 lopussa 113) miljoonaa euroa. Likvidien varojen lisäksi Fortumilla oli käytettävissään noin 2,2 miljardia euroa nostamattomia valmiusluottoja.

Vuoden 2014 tammi-kesäkuun aikana konsernin nettorahoituskulut olivat 113 (140) miljoonaa euroa. Nettorahoituskulut sisältävät myös rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutoksen, joka oli 0 (-6) miljoonaa euroa.

Fortumin pitkäaikainen luottoluokitus sekä S&P:ltä että Fitchiltä säilyi muuttumattomana ja on A- (negatiivinen näkymä).

Tunnuslukuja

Viimeisen 12 kuukauden ajalta nettovelan ja käyttökatteen (EBITDA) suhde oli 1,3 (vuoden 2013 lopussa 3,7) ja vertailukelpoisen nettovelan ja käyttökatteen suhde oli 2,6 (3,9). Fortum huolehtii tällä hetkellä Fortum Värmen rahoituksesta, ja yhtiöön liittyvät lainat, 873 miljoonaa euroa (1 135 miljoonaa euroa vuoden 2013 lopussa), esitetään korollisissa lainasaamisissa Fortumin taseessa. Tavoitteena on kuitenkin näiden lainojen uudelleenjärjestely vuosina 2014-2015. Jos lainat vähennetään nettovelasta, on nettovelan ja käyttökatteen (EBITDA) suhde viimeisen 12 kuukauden ajalta 2,2 (vuoden 2013 lopussa 3,4).

Velkaantumistaso oli 44 % (77 %) ja omavaraisuusaste 52 % (43 %). Osakekohtainen oma pääoma oli 12,86 (11,28) euroa. Sijoitetun pääoman tuotto viimeisen 12 kuukauden ajalta oli 18,4 % (9 %) ja oman pääoman tuotto 28,2 % (12 %). Sekä sijoitetun että oman pääoman tuottoon vaikuttivat positiivisesti Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan sekä Norjan sähkönsiirto- ja lämpöliiketoiminnan myyntivoitot.

Markkinatilanne

Pohjoismaat

Alustavien tilastotietojen mukaan Pohjoismaissa kulutettiin sähköä vuoden 2014 toisen neljänneksen aikana 85 (87) terawattituntia (TWh). Tammi-kesäkuussa 2014 sähkönkulutus oli 196 (203) terawattituntia (TWh). Teollinen kulutus pysyi lähes muuttumattomana, mutta muu kulutus laski johtuen leudosta säästä.

Vuoden 2014 alussa Pohjoismaiden vesivarastot olivat 82 TWh eli 1 TWh pitkän aikavälin keskiarvoa alemmat ja 3 TWh alemmat kuin edellisenä vuonna. Ensimmäisen neljänneksen lopussa vesivarastot olivat 4 TWh yli pitkän aikavälin keskiarvon ja 10 TWh enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2013. Toisen neljänneksen lopussa vesivarastot olivat 83 TWh, eli 1 TWh alle pitkän aikavälin keskiarvon ja 1 TWh enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2013. Toisen neljänneksen aikana sadanta oli pitkää aikaväliä ja viime vuotta alempi.

Toisella neljänneksellä vuonna 2014 sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 25,7 (38,7) euroa megawattitunnilta (MWh). Hinta laski, koska vesivarastot ja vesivoimatuotanto olivat viime vuotta pienemmät. Lisäksi hintoja heikensivät hiililauhteen alemmat muuttuvat kustannukset.

Keskimääräinen aluehinta Suomessa oli 34,6 (39,9) euroa/MWh ja Ruotsissa SE3-alueella (Tukholma) 31,6 (38,3) euroa/MWh. Vuoden 2013 lopulla valmistuneen 650 MWh:n Estlink-2 -siirtoyhteyden myötä lämpövoimavaltaisen Baltian korkeammat hinnat ovat vaikuttaneet etenkin Suomeen.

Tammi-kesäkuussa 2014 sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 27,9 (40,4) euroa megawattitunnilta (MWh). Keskimääräinen aluehinta Suomessa oli 34,9 (41,0) euroa/MWh ja Ruotsissa SE3-alueella (Tukholma) 30,8 (40,1) euroa/MWh.

Saksassa keskimääräinen spot-hinta vuoden 2014 toisen neljänneksen aikana oli 31,2 (32,6) euroa/MWh ja tammi-kesäkuussa 32,4 (37,4) euroa/MWh.

CO₂-päästöoikeuksien (EUA = EU Emission Allowance) markkinahinta oli noin 4,8 euroa/tonni vuoden 2014 alussa ja kohosi 5,9 euroon/tonni kesäkuun loppuun mennessä. Tammi-kesäkuussa päästöoikeuksilla käytiin kauppaa hintaan 4,4-7,2 euroa/tonni.

Venäjä

Fortum toimii Uralilla ja Länsi-Siperiassa Tjumenin ja Hanti-Mansian alueilla, joissa teollinen tuotanto on keskittynyt öljyyn ja kaasuun, sekä metalliteollisuuteen painottuneella Tšeljabinskin alueella.

Alustavien tilastotietojen mukaan Venäjällä kulutettiin sähköä vuoden 2014 toisella neljänneksellä 230 (230) TWh. Vastaava luku Fortumin toiminta-alueella, hintavyöhykkeellä 1 (Venäjän Euroopan puoleinen alue ja Uralin alue), oli 176 (175) TWh. Tammi-kesäkuussa 2014 Venäjällä kulutettiin sähköä 513 (518) TWh. Vastaava luku Fortumin toiminta-alueella, hintavyöhykkeellä 1 (Venäjän Euroopan puoleinen alue ja Uralin alue), oli 387 (389) TWh.

Keskimääräinen sähkön spot-hinta, kapasiteettihinta pois lukien, kasvoi noin 15 % vuoden 2014 toisella neljänneksellä 1 203 (1 043) ruplaan/MWh hintavyöhykkeellä 1. Keskimääräinen sähkön spot-hinta, kapasiteettihinta pois lukien, nousi noin 13 % tammi-kesäkuussa 1 156 (1 020) ruplaan/MWh hintavyöhykkeellä 1.

Tarkemmat markkinatiedot on esitetty taulukoissa katsauksen lopussa (sivu 55).

Euroopan liiketoimintaympäristö ja päästömarkkinat

Muutoksia EU-instituutioissa

Euroopan parlamenttivaalit pidettiin 25.-26. toukokuuta, ja niissä valittiin 751 edustajaa seuraavaksi viideksi vuodeksi. Uuden parlamentin odotetaan olevan aiempaa maltillisempi Euroopan yhdentymiskehityksen suhteen.

Valtiontukien suuntaviivat

EU:n uudet energian ja ympäristön valtiontukia koskevat suuntaviivat tulivat voimaan 1.7.2014. Ohjeistus vie energian tukijärjestelmiä markkinaehtoisempaan suuntaan.

Energiaturvallisuus

Ukrainan poliittisen kriisin syventymisen myötä energiaturvallisuus on noussut EU:ssa huolenaiheeksi. Eurooppa-neuvoston maaliskuisesta pyynnöstä komissio julkisti toukokuussa Euroopan energiaturvallisuusstrategian. Tiedonannossa ei juurikaan nosteta esille uusia asioita. Siinä korostetaan jo sovittuja päätöksiä ja etenkin komission esitystä vuoteen 2030 ulottuvaksi energia- ja ilmastopolitiikaksi. Tämä on hyvä perusta EU:n sisämarkkinoiden ja Euroopan laajuisen energiapolitiikan vahvistamiseksi. Komissio pyrkii löytämään EU-tasoisien energiatehokkuustavoitteen, joka voitaisiin sisällyttää 2030-pakettiin lokakuussa.

EU:n ilmasto- ja energiapolitiikka vuoteen 2030 ja päästökauppajärjestelmä

Keskustelu EU:n 2030 energia- ja ilmastopolitiikan suuntaviivoista on etäännyttänyt yhden tavoitteen, kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen, mallista kohti useita päällekkäisiä tavoitteita. Useat jäsenmaat vaativat sitovien tavoitteiden asettamista sekä hiilidioksidipäästöille, uusiutuville energiamuodoille että energiatehokkuudelle.

Neuvosto on käynyt alustavaa keskustelua päästökaupan vakausmekanismista (MSR), jolla lisättäisiin päästökauppajärjestelmän joustavuutta. Mekanismin varhainen toteutus, jota Fortumkin esittää, on saamassa entistä laajempaa tukea. Vakausmekanismi on keskeisesti mukana Italian EU-puheenjohtajakauden ohjelmassa, ja asian käsittelyn odotetaan etenevän, kun 2030-paketin puitteista ja tavoitteista on käyty keskustelua Eurooppa-neuvostossa lokakuussa.

Ruotsin vesivoimaselvitys

Selvitysmies jätti ehdotuksensa vesivoimalupien tarkistamisesta Ruotsissa kesäkuussa. Toteutuessaan ehdotus tarkoittaisi, että valtaosa vesivoimalaitoksista ja padoista pitäisi ympäristöluvittoa uudelleen. Ehdotus on julkisesti kuultavana lokakuun 2014 loppuun asti.

Suomen uusi hallitus

Pääministeri Stubbin johtama Suomen uusi hallitus nimitettiin virkaansa kesäkuun lopussa. Hallitus pitää kiinni sovituista päätöksistä ja panostaa taloudelliseen kasvuun. Hallitus sitoutui välttämään elinkeinoelämälle aiheutuvien kustannusten tai sääntelytaakan lisäämistä. Tästä konkreettinen osoitus oli hallituksen päätös olla ottamatta käyttöön jo aiemmin hyväksytyä voimalaitosveroa (aiemmin nk. windfall-vero). Hallituksen odotetaan syksyn kuluessa valmistelevan uuden lain, jolla aiempi windfall-veroa koskeva laki kumotaan. Tämä erittäin myönteinen päätös parantaa kaikkien sähköyhtiöiden toimintaympäristön ennustettavuutta ja jatkuvuutta Suomessa.

Segmenttikatsaukset

Power and Technology

Power and Technology -segmenttiin kuuluvat Fortumin vesi-, ydin- ja lauhdevoimatuotanto, Power Solutions -yksikön asiantuntijapalvelut, salkunhallintapalvelut ja trading sekä teknologia-, tutkimus- ja tuotekehitysyksiköt. Segmentin kaksi divisioonaa ovat Hydro Power and Technology sekä Nuclear and Thermal Power.

Milj. euroa	II/14	II/13	I-II/2014	I-II/2013	2013	LTM
Liikevaihto	487	548	1 072	1 213	2 252	2 111
- sähkönmyynti	454	517	1 000	1 148	2 117	1 969
josta sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa*	419	450	919	1 002	1 866	1 783
- muu myynti	32	30	72	63	131	140
Liikevoitto	151	338	413	600	922	735
Vertailukelpoinen liikevoitto	183	210	434	513	859	780
Vertailukelpoinen EBITDA	213	241	496	575	1 007	928
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			6 113	6 402	6 355	
Sidotun pääoman tuotto %					14,5	11,6
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto %					13,8	12,6
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	37	43	72	70	181	183
Henkilöstön lukumäärä			1 791	2 009	1 723	

Sähköntuotanto lähteittäin, TWh	II/14	II/13	I-II/2014	I-II/2013	2013	LTM
Vesivoima Pohjoismaissa	5,9	4,5	12,3	10,3	18,1	20,1
Ydinvoima Pohjoismaissa	5,0	5,9	11,6	12,6	23,7	22,7
Lämpövoima Pohjoismaissa	0,0	0,5	0,2	1,2	1,9	0,9
Yhteensä Pohjoismaissa	10,9	10,9	24,1	24,1	43,7	43,7
Lämpövoima muissa maissa	0,2	0,3	0,5	0,6	1,0	0,9
Yhteensä	11,1	11,2	24,6	24,7	44,7	44,6

Pohjoismainen myynti, TWh	II/14	II/13	I-II/2014	I-II/2013	2013	LTM
Myynti Pohjoismaissa	11,2	11,2	24,8	24,9	45,3	45,2
josta sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa*	10,4	10,0	23,0	22,1	40,2	41,1

* Sähkön tukkumyyntitulot ja -volyymit Pohjoismaissa eivät sisällä lämpövoimatuotantoa, markkinahintaan perustuvia ostoja eivätkä myyntiä vähemmistöosakkaille (eli Meri-Pori, Inkoo ja tuonti Venäjältä).

Myyntihinta EUR/MWh	II/14	II/13	I-II/2014	I-II/2013	2013	LTM
Segmentin sähkön tukkumyyntihinta Pohjoismaissa**	40,2	44,7	39,9	45,2	46,4	43,4

**Segmentin sähkön tukkumyyntihinta ei sisällä myyntituloja lämpövoimatuotannosta, markkinahintaan tehdyistä ostoista eikä myyntiä vähemmistöosakkaille (eli Meri-Pori, Inkoo ja tuonti Venäjältä).

Huhti-kesäkuu

Toisella neljänneksellä 2014 Power and Technology -segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli 183 (210) miljoonaa euroa eli 27 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2013 vastaavana ajanjaksona. Pääasiallinen syy tuloksen heikkenemiseen oli alempi myyntihinta, mikä selittyi alemmilla spot-hinnoilla sekä osaomisteisten ydinvoimaloiden vuosihuoltojen ajoittumisella ja kestolla. Suurempi vesivoimatuotanto tasoitti osittain negatiivista vaikutusta.

Segmentin liikevoitto oli 151 (338) miljoonaa euroa. Liikevoittoon vaikuttivat myyntivoitot, yhteensä 5 (0) miljoonaa euroa sekä kertaluonteiset erät, pääasiassa sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukainen kirjanpitokäytäntö sekä ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu yhteensä -37 (128) miljoonalla eurolla (Liite 4).

Segmentissä saavutettu sähkön tukkumyyntihinta Pohjoismaissa oli 40,2 (44,7) euroa/MWh eli 4,5 euroa/MWh alempi kuin vuoden 2013 vastaavalla jaksolla. Systeemihinta ja kaikki aluehinnat olivat vuoden 2014 toisella neljänneksellä selvästi alemmat kuin vuoden 2013 vastaavana ajanjaksona. Sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 25,7 (38,7) euroa/MWh. Keskimääräinen aluehinta oli Suomessa 34,6 (39,9) euroa/MWh ja Tukholman alueella (SE3) 31,6 (38,3) euroa/MWh.

Ydinvoiman käytettävyys toisella neljänneksellä oli hyvä kaikissa yksiköissä lukuun ottamatta Oskarshamn 2:ta, joka on ollut poissa käytöstä 1.6.2013 alkaen turvallisuusjärjestelmien perusteellisen modernisoinnin vuoksi.

Toisella neljänneksellä 2014 segmentin sähköntuotanto Pohjoismaissa oli yhteensä 10,9 (10,9) TWh. Tuotannosta oli hiilidioksidipäästötöntä oli 97 % (93 %).

Tammi-kesäkuu

Power and Technology -segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli vuoden 2014 tammi-kesäkuussa 434 (513) miljoonaa euroa eli 79 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2013 vastaavana ajanjaksona. Pääasiallinen syy tuloksen heikkenemiseen oli alempi sähkön myyntihinta, joka selittyi alemmilla spot-hinnoilla. Suurempi vesivoimatuotanto tasoitti osittain hintavaikutusta.

Liikevoitto oli 413 (600) miljoonaa euroa. Liikevoittoon vaikuttivat myyntivoitot, yhteensä 6 (5) miljoonaa euroa sekä kertaluonteiset erät, pääasiassa sähköntuotantoa suojaavien johdannaisten IFRS:n (IAS 39) mukainen kirjanpitokäytäntö sekä ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu yhteensä -27 (83) miljoonalla eurolla (Liite 4).

Segmentissä saavutettu sähkön tukkumyyntihinta Pohjoismaissa oli 39,9 (45,2) euroa/MWh eli 5,3 euroa/MWh alempi kuin vuoden 2013 vastaavalla jaksolla. Systeemihinta ja kaikki aluehinnat olivat vuoden 2014 tammi-kesäkuussa selvästi alemmat kuin vuoden 2013 vastaavana ajanjaksona. Sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 27,9 (40,4) euroa/MWh. Keskimääräinen aluehinta oli Suomessa 34,9 (41,0) euroa/MWh ja Tukholman alueella (SE3) 30,8 (40,1) euroa/MWh.

Tammi-kesäkuussa 2014 segmentin sähköntuotanto Pohjoismaissa oli 24,1 (24,1) TWh. Vesivarastotilanteen normalisoitumisen asiasta vesivoimatuotanto oli vuoden 2014 tammi-kesäkuussa 2,0 TWh suurempi kuin samana ajanjaksona vuonna 2013. Fortumin lämpövoimatuotanto Pohjoismaissa oli 0,2 (1,2) TWh. Tuotannosta oli hiilidioksidipäästötöntä oli 97 % (93 %).

Ydinvoiman käytettävyys oli hyvä kaikkien tuotannossa olevien reaktoreiden osalta, paitsi Oskarshamn 2:n, joka on ollut poissa käytöstä 1.6.2013 alkaen turvallisuusjärjestelmien perusteellisen modernisoinnin vuoksi. Työn arvioidaan valmistuvan kesällä 2015.

Heat, Electricity Sales and Solutions

Heat, Electricity Sales and Solutions sisältää lämmön ja sähkön yhteistuotannon (CHP), lämmön ja sähkön myynnin sekä asiakaslähtöisten ratkaisujen kehittämisen. Liiketoimintaa harjoitetaan Pohjoismaissa, Baltiassa, Puolassa ja Intiassa. Segmenttiin kuuluu myös Fortumin 50 %:n omistusosuus Fortum Värmestä, joka on yhteisyrittäjä ja konsolidoidaan pääomaosuusmenetelmällä.

Milj. euroa	II/14	II/13	I-II/2014	I-II/2013	2013	LTM
Liikevaihto	269	308	715	839	1 516	1 392
- lämmönmyynti	79	89	243	284	492	451
- sähkönmyynti	160	184	417	498	900	819
- muu myynti	30	35	54	57	124	121
Liikevoitto	67	24	112	75	134	171
Vertailukelpoinen liikevoitto	11	13	59	70	109	98
josta Electricity Sales	11	13	21	27	47	41
Vertailukelpoinen EBITDA	36	39	109	119	211	201
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			2 176	2 287	2 295	
Sidotun pääoman tuotto %					9,7	11,5
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto %					8,7	8,4
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	14	37	27	70	134	91
Henkilöstön lukumäärä			1 947	2 116	1 968	

Aiemmat Heat-divisioona ja Electricity Sales liiketoiminta-alue raportoidaan yhtenä segmenttinä (Liite 4). Lisäksi Fortum Värme, joka aiemmin yhdisteltiin tytäryhtiönä Heat-divisioonaan, käsitellään nyt yhteisyrittäjänä ja yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Näin ollen Fortum Värmen tulosvaikutus on sisällytetty osakkuus- ja yhteisyrittäjien voitto-osuuksiin. Tammi-kesäkuussa vaikutus oli 48 (51) miljoonaa euroa (liite 2).

Huhti-kesäkuu

Heat, Electricity Sales and Solutions -segmentin lämmönmyynti oli vuoden 2014 toisella neljänneksellä yhteensä 1,3 (1,8) TWh. Sähkönmyynti CHP-laitoksista oli samalla ajanjaksolla yhteensä 0,6 (0,7) TWh. Uudesta kapasiteetista huolimatta lämmön myyntimäärät olivat vertailukautta pienemmät, mikä selittyy pääosin laitosmyynneillä Suomessa vuonna 2013.

Vertailukelpoinen liikevoitto toisella neljänneksellä oli 11 (13) miljoonaa euroa.

Toisen neljänneksen liikevoitto oli 67 (24) miljoonaa euroa, johon myyntivoitot vaikuttivat yhteensä 53 (0) miljoonalla eurolla (Liite 4).

Tammi-kesäkuu

Heat, Electricity Sales and Solutions -yksikön lämmönmyynti oli vuoden 2014 tammi-kesäkuussa yhteensä 4,6 (6,2) TWh. Sähkönmyynti CHP-laitoksista oli samalla ajanjaksolla yhteensä 1,6 (1,9) TWh. Uudesta kapasiteetista huolimatta lämmön ja sähkön myyntimäärät olivat vertailukautta pienemmät, mikä selittyy pääosin normaalia lämpimämmällä ensimmäisellä neljänneksellä vuonna 2014 sekä laitosmyynneillä Suomessa vuonna 2013. Lämmin sää rasitti myös sähkön vähittäismyyntiä etenkin ensimmäisellä neljänneksellä vuonna 2014.

Vertailukelpoinen liikevoitto oli 59 (70) miljoonaa euroa. Tulosta heikensivät pääasiassa pienemmät myyntimäärät ja alemmat sähkön hinnat.

Liikevoitto oli 112 (75) miljoonaa euroa, johon myyntivoitot vaikuttivat yhteensä 54 (0) miljoonalla eurolla (Liite 4).

Kesäkuun 2014 lopussa Fortumilla oli noin 1,3 miljoonaa sähkön myyntiasiakasta.

Lämmönmyynti maittain, TWh	II/14	II/13	I-II/2014	I-II/2013	2013	LTM
Suomi	0,6	1,1	1,8	3,1	5,4	4,1
Puola	0,5	0,5	2,0	2,5	4,1	3,6
Muut maat	0,2	0,2	0,8	0,6	1,2	1,4
Yhteensä	1,3	1,8	4,6	6,2	10,7	9,1

Sähkönmyynti, TWh	II/14	II/13	I-II/2014	I-II/2013	2013	LTM
CHP-laitoksista	0,6	0,7	1,6	1,9	3,5	3,2
Myynti asiakkaille	2,9	2,8	7,3	7,6	13,6	13,3
Yhteensä	3,5	3,5	8,9	9,5	17,1	16,5

Russia

Russia-segmentti koostuu sähkön ja lämmön tuotannosta ja myynnistä Venäjällä. Segmentti sisältää myös Fortumin runsaan neljänneksen omistuosuuden TGC-1:ssä. TGC-1 on osakkuusyhtiö, joka raportoidaan pääomaosuusmenetelmän mukaisesti.

Milj. euroa	II/14	II/13	I-II/2014	I-II/2013	2013	LTM
Liikevaihto	234	251	567	595	1 119	1 091
- sähkönmyynti	183	202	401	428	822	795
- lämmönmyynti	51	48	162	164	290	288
- muu myynti	0	1	3	3	7	7
Liikevoitto	28	20	101	61	156	196
Vertailukelpoinen liikevoitto	28	20	102	61	156	197
Vertailukelpoinen EBITDA	64	49	177	120	258	315
Sidottu pääoma (kauden lopussa)			3 870	3 793	3 846	
Sidotun pääoman tuotto %					5,2	6,2
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto %					5,2	6,2
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	97	98	156	169	435	422
Henkilöstön lukumäärä			4 189	4 297	4 162	

Venäjällä sähkön tukkumarkkinat on vapautettu vuoden 2011 alusta. Kaikki sähköntuotantoyhtiöt kuitenkin myyvät edelleen kotitalouksien ja eräiden erityisryhmien kulutusta vastaavan osan sähköntuotannostaan ja kapasiteetistaan säännellyillä hinnoilla. Vuoden 2014 tammi-kesäkuussa Fortum myi noin 81 % sähköntuotannostaan vapautetulla sähkön hinnalla.

Vuotta 2014 koskeva kapasiteettihiutokauppa (CCS – ”vanha kapasiteetti”, rakennettu ennen vuotta 2008) pidettiin syyskuussa 2013. Koko Fortumin kapasiteetti sai osallistua huutokauppaan vuodelle 2014, ja suurin osa Fortumin huutokaupassa tarjoamista voimalaitoksista tuli myös valituksi. Fortumin kapasiteetista 132 MW ei tullut valituksi, mikä vastaa noin 4,6 % Fortumin vanhasta kapasiteetista Venäjällä.

Vuoden 2007 jälkeen investointivelvoitesopimusten (CSA – ”uusi kapasiteetti”) perusteella rakennetulle tuotantokapasiteetille maksetaan takuuhintaa 10 vuoden ajan. Takuuhinnat ja ajanjakso on määritelty investointien riittävän tuoton varmistamiseksi. Yritystalon aikaan vuonna 2008 Fortum teki varauksen mahdollisista viivästymisistä aiheutuvia sakkoja varten. Mahdollisia sakkoja voidaan vaatia, jos uuden kapasiteetin käyttöönotto viivästyy, tai jos investointivelvoitesopimusten sovittuja keskeisiä ehtoja ei muuten täytetä. Voimalaitosyksiköiden käyttöönoton aikataulu arvioidaan vuosineljänneksittäin ja mahdollisten muutosten vaikutukset varauksen määrään päivitetään tämän mukaisesti (Liite 16).

Kapasiteettimaksut vaihtelevat voimalaitosten iän, sijainnin, tyyppin ja koon mukaan. Myös sesonkivaihtelut ja käytettävyys vaikuttavat kapasiteettimaksuihin. Kapasiteettimaksut (CSA) voivat myös vaihdella hieman vuosittain, sillä tuotto on sidottu Venäjän pitkän aikavälin valtionobligaatioihin, joiden maturiteetti on 8–10 vuotta. Lisäksi viranomaisen tarkastelee investointivelvoitesopimuksen takaamia kapasiteettimaksuja kolmen ja kuuden vuoden kuluttua laitoksen käyttöönotosta. Tarkastelussa otetaan huomioon sähkönmyyntituotot, ja on mahdollista, että sen seurauksena myös uuden kapasiteetin kapasiteettimaksuja muutetaan.

Huhti-kesäkuu

Vuoden 2014 toisen neljänneksen aikana Russia-segmentin sähkönmyynti oli 5,8 (6,4) TWh. Samalla ajanjaksolla lämmönmyynti oli yhteensä 4,5 (4,1) TWh.

Russia-segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli 28 (20) miljoonaa euroa. CSA-sopimuksen mukaisesti kapasiteettimaksuja saavien uusien yksiköiden positiivinen vaikutus oli noin 37 (34) miljoonaa euroa sisältäen -5 miljoonan euron vaikutuksen ruplan heikkenemisestä ja 4 (10) miljoonan euron CSA-varauksen purkamisen. Lisäksi tulosta paransivat suurempi sähkøkate, mikä selittyy vuoden 2013 toisella neljänneksellä tehdyllä kaasunhinnan indeksoinnilla, kasvanut lämmön kate sekä lisääntynyt tehokkuus. Heikentynyt Venäjän rupla pienensi tulosta kokonaisuudessaan noin 3 miljoonalla eurolla.

Liikevoitto oli 28 (20) miljoonaa euroa toisella neljänneksellä.

Tammi-kesäkuu

Vuoden 2014 tammi-kesäkuussa Russia-segmentin sähkönmyynti oli 12,9 (13,8) TWh. Samalla ajanjaksolla lämmönmyynti oli yhteensä 14,2 (13,8) TWh.

Russia-segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli vuoden 2014 tammi-kesäkuussa 102 (61) miljoonaa euroa. CSA-sopimuksen mukaisesti kapasiteettimaksuja saavien uusien yksiköiden positiivinen vaikutus oli noin 86 (63) miljoonaa euroa, sisältäen -15 miljoonan euron vaikutuksen ruplan heikkenemisestä ja 4 (10) miljoonan euron CSA-varauksen purkamisen. Lisäksi tulosta paransivat kasvanut sähkön ja lämmön kate sekä pienemmät luottotappiot ja lisääntynyt tehokkuus. Kokonaisuudessaan heikentynyt Venäjän rupla pienensi tulosta noin 17 miljoonalla eurolla.

Liikevoitto oli vuoden 2014 tammi-kesäkuussa 101 (61) miljoonaa euroa.

Fortumin keskeiset sähkön kapasiteetin ja kaasun hinnat	II/14	II/13	I-II/2014	I-II/2013	2013	LTM
Sähkön spot-hinta (markkinahinta) Uralin alue RUB/MWh	1 132	970	1 075	950	1 021	1 074
Keskimääräinen säännelty kaasun hinta Uralin alueella RUB/1000 m ³	3 362	2 836	3 362	2 880	3 131	3 362
Keskimääräinen kapasiteettihinta vanhalle kapasiteetille (CCS) tRUB/MW/kk*	129	146	156	162	163	160
Keskimääräinen kapasiteettihinta uudelle kapasiteetille (CSA) tRUB/MW/kk*	493	513	553	575	576	563
Keskimääräinen kapasiteettihinta tRUB/MW/kk	256	252	296	262	276	293
Fortumin saavuttama sähkönhinta Venäjällä EUR/MWh	31,7	31,1	31,2	30,8	32,1	32,3

*Kapasiteettihinnat maksettu kapasiteettivolyymeille, pois lukien suunnittelemattomat seisokit, huollot ja oma kulutus

Distribution

Fortum omistaa ja käyttää sähkönjakelu- ja alueverkkoja sekä siirtää sähköä kaikkiaan noin 0,9 miljoonalle asiakkaalle Ruotsissa.

Milj. euroa	II/14	II/13	I-II/2014	I-II/2013	2013	LTM
Liikevaihto	148	227	449	566	1 064	947
– jakeluverkot	114	190	355	485	896	766
– alueverkot	25	29	71	66	129	134
– muu myynti	9	8	23	15	39	47
Liikevoitto	63	61	2 030	197	349	2 182
Vertailukelpoinen liikevoitto	45	60	164	197	332	299
Vertailukelpoinen EBITDA	80	113	251	304	548	495
Sidotu pääoma (kauden lopussa)			2 642	3 742	3 745	
Sidotun pääoman tuotto %					9,3	65,3
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto %					8,8	9,1
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	35	59	60	109	255	206
Henkilöstön lukumäärä			384	782	805	

Huhti–kesäkuu

Toisella neljänneksellä vuonna 2014 jakelu- ja alueverkkosiirron kokonaismäärät olivat 3,3 (5,6) TWh ja 3,0 (3,8) TWh. Ruotsissa siirtovolyymit olivat viime vuoden tasolla. Pienemmät volyymit vuoteen 2013 verrattuna selittyvät Fortumin Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnillä ensimmäisellä neljänneksellä vuonna 2014 sekä Fortumin Norjan sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnillä toisella neljänneksellä vuonna 2014.

Distribution-segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli 45 (60) miljoonaa euroa.

Liikevoitto oli toisella neljänneksellä 63 (61) miljoonaa euroa ja Norjan sähkönsiirtoliiketoiminnan myyntivoiton vaikutus oli 16 (0) miljoonaa euroa (Liite 6).

Tammi-kesäkuu

Tammi-kesäkuussa vuonna 2014 jakelu- ja alueverkkoosirron kokonaismäärät olivat 11,0 (14,2) TWh ja 7,5 (8,6) TWh. Volyymeja pienensi lämmin sää etenkin ensimmäisellä neljänneksellä vuonna 2014. Pienemmät volyymit vuoteen 2013 verrattuna selittyvät pääosin Fortumin Suomen ja Norjan sähkösiirtoliiketoimintojen myynnillä.

Distribution-segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli 164 (197) miljoonaa euroa. Tuloksen pieneneminen johtui pääasiassa hyvin leudosta säästä vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä ja Fortumin Suomen sähkösiirtoliiketoiminnan myynnistä, joka saatiin päätökseen maaliskuun lopulla.

Liikevoitto oli tammi-kesäkuussa 2 030 (197) miljoonaa euroa, ja Suomen sekä Norjan sähkösiirtoliiketoimintojen myyntivoittojen vaikutus oli 1 865 miljoonaa euroa (Liite 6).

Suomen sähkösiirtoliiketoiminnan myyntipäätös liittyy jakeluverkkoliiketoiminnan tulevaisuuden strategiseen arviointiin, joka tehtiin vuonna 2013. Fortum saattoi loppuun Suomen sähkösiirtoliiketoiminnan myynnin maaliskuussa 2014. Norjan sähkösiirtoliiketoiminnan myynti saatettiin päätökseen kuluvan vuoden toisella neljänneksellä. Parhailaan Fortum arvioi tulevia liiketoiminnan myyntimahdollisuuksia Ruotsin sähkösiirtoliiketoiminnan osalta.

Sähkösiirto jakeluverkoissa TWh	II/14	II/13	I-II/2014	I-II/2013	2013	LTM
Ruotsi	3,0	3,1	7,2	7,7	14,1	13,6
Suomi	0,0	2,0	2,8	5,1	9,5	7,2
Norja	0,3	0,5	1,1	1,4	2,5	2,2
Yhteensä	3,3	5,6	11,0	14,2	26,1	22,9

Sähkönjakeluasiakkaiden määrä alueittain tuhansia	30.6.2014	30.6.2013
Ruotsi	904	903
Suomi	0	636
Norja	0	102
Yhteensä	904	1 641

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin sekä käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynnit

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin olivat vuoden 2014 toisella neljänneksellä 179 (239) miljoonaa euroa (Liite 4).

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin olivat vuoden 2014 tammi-kesäkuussa 315 (420) miljoonaa euroa (Liite 4). Investoinnit yritysosotot pois lukien olivat 288 (407) miljoonaa euroa.

Fortum suunnittelee ottavansa käyttöön uutta sähkön- ja lämmöntuotantokapasiteettia ja suorittavansa perusparannuksia olemassa oleviin laitoksiin seuraavasti:

	Tyyppi	Sähköntuotanto- kapasiteetti MW	Lämmöntuotanto- kapasiteetti MW	Toimitus alkaa*
Power and Technology				
Vesivoimalaitosten perusparannus	Vesivoima	14		2014
Russia*				
Nyagan 3	Kaasu (CCGT)	418		2H 2014
Chelyabinsk 1	Kaasu (CCGT)	248	175	1H 2015
Chelyabinsk 2	Kaasu (CCGT)	248	175	1H 2015

*) Kaupallisen käytön aloitus

Power and Technology

Fortum osallistuu Teollisuuden Voima Oyj (TVO) -omistusosuutensa kautta Olkiluoto 3:n 1 600 MW:n ydinvoimalaitosyksikön rakentamiseen Suomessa (Liite 13).

Fortum aloitti mittavat peruskorjaukset kahdelle Imatran vesivoimalaitoksen seitsemästä koneistosta maaliskuussa 2014. Korjausten ansiosta voimalaitoksen teho nousee 14 megawattia 192 megawattiin ja laitoksen turvallisuus ja luotettavuus paranevat. Peruskorjausten jälkeen Imatrasta tulee sekä teholtaan että tuotannoltaan Suomen suurin vesivoimalaitos.

Toukokuussa 2014 Fortum ja Areva-Siemens –konsortio päättivät yhdessä Loviisan voimalaitoksen automaatiouudistushanketta koskevan sopimuksen. Areva-Siemens –konsortio tekee loppuun meneillään olevat sovitut ja uudelleenmitoitettut työt yhteistyössä Fortumin kanssa. Lisäksi Fortum allekirjoitti sopimuksen englantilaisen Rolls-Roycen kanssa Loviisan ydinvoimalaitoksen automaatiouudistuksesta. Uudistushanke jakautuu usealle vuodelle.

Heat, Electricity Sales and Solutions

Fortum Värme, Fortumin ja Tukholman kaupungin omistama yhteisyritys, investoi biopolttoaineita käyttävään sähkön ja lämmön yhteistuotantoon Värtanin voimalaitoksella Tukholmassa. Uusi voimalaitos korvaa osittain olemassa olevaa kapasiteettia. Laitoksen arvioidaan valmistuvan vuonna 2016. Sen lämmöntuotantokapasiteetti on 280 MW ja sähköntuotantokapasiteetti 130 MW.

Fortum osallistuu osakkuusyhtiönsä Turun Seudun Energiantuotannon uuden sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksen rakentamiseen Naantalissa. Uusi voimalaitos korvaa vanhan olemassa olevan laitoksen. Laitos on suunniteltu otettavaksi käyttöön vuonna 2017, ja sen sähköntuotantokapasiteetti on valmistuttuaan 142 MW ja lämmöntuotantokapasiteetti 244 MW.

Kesäkuussa 2014 Fortum saattoi päätökseen Norjan lämpöliiketoimintansa myynnin iCON Infrastructure Partners II, L.P. -rahastolle (Liite 6).

Distribution

Maaliskuussa 2014 Fortum sai päätökseen Suomen sähkönsiirtoliiketoimintansa myynnin Suomi Power Networks Oy:lle, jonka omistaa ryhmä suomalaisia ja ulkomaisia sijoittajia. Yritysjärjestelyn velaton kauppahinta on 2,55 miljardia euroa. Fortum kirjasi yritysjärjestelystä 1,85 miljardin euron myyntivoiton eli 2,08 euroa osaketta kohden. Myyntivoitto kirjattiin Fortum Distribution -segmentin vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen tulokseen (Liite 6).

Toukokuussa 2014 Fortum saattoi päätökseen Norjan sähkönsiirtoliiketoimintansa myynnin Oslon pörssissä noteeratulle energiayhtiö Hafslundille (Liite 6).

Osakkeet ja osakepääoma

Fortum Oyj:n osake on noteerattu Helsingin pörssissä (NASDAQ OMX Helsinki). Tammi-kesäkuussa 2014 Helsingin pörssissä vaihdettiin yhteensä 254,2 (298,4) miljoonaa Fortum Oyj:n osaketta, arvoltaan 4 328 miljoonaa euroa. Fortumin osakkeen korkein noteeraus jakson aikana oli 20,32 euroa ja alin 15,13 euroa. Vaihdolla painotettu keskiarvo oli 17,02 euroa. Katsauskauden viimeisen pörssipäivän päätöskurssi oli 19,61 (14,40) euroa. Fortumin markkina-arvo katsauskauden viimeisen pörssipäivän päätöskurssin mukaan laskettuna oli noin 17 421 miljoonaa euroa.

Helsingin pörssin lisäksi Fortumin osakkeita vaihdettiin useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla – esimerkiksi Boat-, BATS-, Chi-X- ja Turquoise-markkinoilla – sekä OTC-markkinoilla. Vuoden 2014 tammi-kesäkuun aikana noin 58 % osakkeiden kokonaisvaihdosta käytiin muilla markkinapaikoilla kuin NASDAQ OMX Helsingissä.

Kesäkuun lopussa vuonna 2014 Fortum Oyj:n osakepääoma oli 3 046 185 953 euroa ja rekisteröityjen osakkeiden kokonaismäärä 888 367 045 kappaletta. Fortum Oyj ei omistanut omia osakkeitaan. Rekisteröityjen osakkeenomistajien määrä oli 121 220. Suomen valtion omistusosuus Fortumista oli katsauskauden lopussa 50,8 %. Hallintarekisteröityjen ja suorien ulkomaisten osakkeenomistajien osuus oli 29,9 %.

Fortum Oyj vastaanotti 5.4.2014 arvopaperimarkkinalain 2 luvun 9 pykälän mukaisen liputusilmoituksen, jonka mukaan Capital Group Companies, Inc's ("CGC") omistus Fortumista ylitti 5 %:n rajan 3.4.2014.

Fortumin hallituksella ei ole yhtiökokouksen myöntämiä käyttämättömiä valtuuksia vaihtovelkakirjojen, optiolainojen tai uusien osakkeiden liikkeeseen laskemiseksi.

Konsernin henkilöstö

Fortumin toiminta on keskittynyt pääasiassa Pohjoismaihin, Venäjälle, Puolaan ja Baltiaan. Vuoden 2014 toisen neljänneksen lopussa henkilöstön kokonaismäärä oli 8 846 (vuoden 2013 lopussa 9 186).

Kesäkuun 2014 lopussa Power and Technology -segmentissä oli 1 791 (1 723) työntekijää, Heat, Electricity Sales and Solutions -segmentissä 1 947 (1 968), Russia-segmentissä 4 189 (4 162) ja Distribution-segmentissä 384 (805). Muun henkilöstön määrä oli maaliskuun lopussa 535 (528).

Henkilöstön vähentyminen johtui Suomen ja Norjan sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnistä sekä Fortumin tehostamisohjelmasta. Fortumin tehostamisohjelmasta mahdollisesti aiheutuvat henkilöstövähennykset on pyritty toteuttamaan luonnollisen poistuman, vapautuvien tehtävien uudelleenjärjestelyjen ja eläkkeelle siirtymisten kautta. Fortumin tehostamisohjelman aikana avoimet työpaikat on pyritty ensisijaisesti täyttämään sisäisesti. Henkilöstön sisäistä liikkuvuutta on lisätty vuoden aikana. Työntekijöiden sisäinen liikkuvuus eri maiden ja divisioonien välillä vahvistaa osaamista ja parantaa hyvien käytäntöjen jalkautumista laajasti organisaatiossa.

Tutkimus ja kehitys

Kestävä kehitys on keskeinen osa Fortumin strategiaa, ja Fortumin tutkimus- ja kehitystoiminta (T&K) edistää ympäristömyönteisten energiaratkaisujen toteuttamista. Investoinnit uusiutuvan energiantuotannon kehittämiseen, kuten aurinkoenergiaan, ovat olennainen osa Fortumin strategian toteuttamista.

Tammi-kesäkuussa 2014 keskeisiin T&K-tapahtumiin lukeutui Fortumin allekirjoittama vuokrasopimus brittiläisen Wave Hub –koepuiston kanssa. Sopimus antaa Fortumille

mahdollisuuden koekäyttää täyden mittakaavan aaltovoimalaitteita valtameriolosuhteissa. Lisäksi Fortum, UPM ja Valmet päättivät kehittää yhdessä uutta teknologiaa, jolla voidaan valmistaa edistyneitä, pitkälle jalostettuja lignoselluloosapohjaisia polttoaineita kuten liikennepolttoaineita tai korkeamman jalostusarvon bionesteitä. Hankkeen tavoitteena on kehittää bioöljyn jalostamiseen sopiva katalyyttinen pyrolyysitekniikka ja kaupallistaa se.

Fortum raportoi tutkimus- ja kehitykseen menot vuositasolla. Vuonna 2013 Fortumin T&K-menot olivat 49 (41) miljoonaa euroa eli 0,8 % (0,7 %) liikevaihdosta.

Kestävä kehitys

Fortum pyrkii ottamaan huomioon liiketoiminnassaan tasapainoisesti taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun. Fortumin kestävän kehityksen tavoitteet muodostuvat konsernitason avainmittareista sekä liiketoimintakohtaisista mittareista.

Konsernin kestävän kehityksen tavoitteet painottavat Fortumin yhteiskunnallista roolia ja mittaavat ympäristö- ja turvallisuustulosten lisäksi yhtiön mainetta, asiakastyytyväisyyttä sekä sähkön ja lämmön toimitusvarmuutta.

Kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista seurataan kuukausi-, neljännesvuosi- ja vuosiraportoinnin avulla. Kestävän kehityksen tavoiteasetanta ja tulosten seuranta, samoin kuin Fortumin kestävän kehityksen politiikan hyväksyminen ja kestävän kehityksen raportin katselmointi sisältyvät Fortumin hallituksen työjärjestykseen.

Yhtiö on listattuna STOXX Global ESG Leaders, NASDAQ OMX, OMX GES Sustainability Finland ja ECPI® -indekseissä. Fortum on myös mukana Carbon Disclosure Projectin pohjoismaisessa ilmastoindeksissä ja on saanut Prime Status (B-) -luokituksen saksalaiselta oekom research AG:lta.

Fortumin kestävän kehityksen tavoitteet ja tulokset*

Tavoitteet		II/14	I-II/14	Viiden vuoden keskiarvo
Sähköntuotannon CO ₂ -ominaispäästö EU:ssa (viiden vuoden keskiarvo), g/kWh	< 80	33	35	59
Energian kokonaistuotannon CO ₂ -ominaispäästö (viiden vuoden keskiarvo), g/kWh	< 200	188	186	197
Polttoaineiden käytön kokonaishyötysuhde (viiden vuoden keskiarvo), %	> 70	59	65	64
Merkittävät EHS-poikkeamat	< 35	2	12	-
CHP-laitosten käytettävyys, %	> 95	95	97	-
SAIDI, (minuuttia) Ruotsi	< 100	15	33	-
Tapaturmataajuus (LWIF), oma henkilöstö	< 1.0	1,3	1,0	-
Tapaturmataajuus (LWIF, urakoitsijat	< 3,5	1,7	3,1	-

* Yhtiön mainetta ja asiakastyytyväisyyttä koskevia tavoitteita seurataan vuositasolla.

Taloudellinen vastuu

Taloudellisen vastuun keskeisiä tekijöitä ovat kilpailukyky, taloudellinen menestys ja markkinaehtoinen tuotanto. Tavoitteena on luoda pitkällä aikavälillä taloudellista arvoa, kannattavaa kasvua ja lisäarvoa osakkeenomistajille, asiakkaille, työntekijöille, tavarantoimittajille ja muille avainsidosryhmille yhtiön toiminta-alueilla. Fortumin tavoitteena on erinomainen taloudellinen menestys strategisesti valituilla keskeisillä alueilla vahvan osaamisen ja vastuullisten toimintatapojen avulla. Fortum mittaa taloudellista menestystään tunnusluvuilla, joita ovat sijoitetun pääoman tuotto (tavoite: 12 %), oman pääoman tuotto (tavoite: 14 %) ja pääomarakenne (tavoite: nettovelka/käyttökate eli EBITDA noin 3). Lisäksi Fortum käyttää GRI:n (Global Reporting Initiative) G3.1-indikaattoreita soveltuvin osin taloudellisesta vastuusta raportointiin.

Ympäristövastuu

Ilmastonmuutoksen hillitseminen, luonnonvarojen tehokas käyttö sekä energiantuotannon, jakelun ja toimitusketjun ympäristövaikutusten hallinta ovat keskeinen osa Fortumin ympäristövastuuta. Ympäristövastuussa korostuu yhtiön osaaminen CO₂-päästöttömässä vesi- ja ydinvoimatuotannossa sekä energiatehokkaassa CHP-tuotannossa. Fortumin konsernitason ympäristötavoitteet liittyvät hiilidioksidipäästöihin, energiatehokkuuteen ja merkittävien ympäristö-, työterveys- ja turvallisuuspoikkeamien (EHS-poikkeamat) hallintaan. Kesäkuun 2014 lopussa 100 % Fortumin sähkön- ja lämmöntuotannosta sekä jakelusta kaikissa toimintamaissa oli ISO 14001 -ympäristösertifioitu.

Fortumin ilmastotavoitteet seuraavalle viidelle vuodelle ovat: sähköntuotannon hiilidioksidin ominaispäästöt EU:n alueella alle 80 grammaa kilowattitunnilta (g/kWh) ja kokonaisenergiantuotannon (sähkö ja lämpö) hiilidioksidin ominaispäästöt alle 200 g/kWh kaikissa toimintamaissa. Molemmat tavoitteet on laskettu viiden vuoden keskiarvona. Kesäkuun 2014 lopussa sähköntuotannon hiilidioksidin ominaispäästön viiden vuoden keskiarvo EU:n alueella oli 59 (58) g/kWh ja kokonaisenergiatuotannon hiilidioksidin ominaispäästön viiden vuoden keskiarvo 197 (191) g/kWh. Molemmat olivat tavoitetasoa parempia tuloksia.

Fortumin kokonaishiilidioksidipäästöt tammi-kesäkuussa 2014 olivat 10,1 (10,9) miljoonaa tonnia (Mt), josta 1,7 (3,1) Mt kuului EU:n päästökauppajärjestelmän (ETS) piiriin. Vuodesta 2013 lähtien sähköntuotanto ei enää saa ilmaisia päästöoikeuksia EU:n päästökauppajärjestelmässä. Myös lämmöntuotannon ilmaisten päästöoikeuksien määrä vähenee asteittain vuosina 2013-2020. Vuodelle 2014 Fortum on saanut ilmaisia päästöoikeuksia 1,4 Mt.

Fortumin hiilidioksidipäästöt (miljoonaa tonnia, Mt)	II/14	II/13	I-II/14	I-II/13	2013	LTM
Kokonaispäästöt	4,1	4,6	10,1	11,3	20,5	19,3
Päästökauppajärjestelmän alaiset päästöt	0,7	1,4	1,7	3,1	5,1	3,7
Myönnetyt päästöoikeudet					1,8	
Päästöt Venäjällä	3,5	3,4	8,4	8,1	15,3	15,5

Fortumin energiatehokkuustavoitteena on nostaa polttoaineiden käytön tehokkuus 70 %:iin viiden vuoden keskiarvona laskettuna. Tammi-kesäkuussa 2014 polttoaineiden käytön tehokkuus oli 65 % (60 %) ja viiden vuoden keskiarvo kesäkuun 2014 jälkeen oli 64 % (66 %), mikä on alle tavoitteen.

Fortumin tavoite merkittävien EHS-poikkeamien hallinnassa on alle 35 poikkeamaa vuodessa. Tammi-kesäkuussa 2014 Fortumin toiminnoissa tapahtui 12 (16) merkittävää EHS-poikkeamaa. Näihin kuului viisi ympäristölupapoikkeamaa, kolme räjähdystä, kaksi öljyvuotoa, yksi tulipalo ja yksi INES 1 -luokan ydinlaitostapahtuma (INES=International Nuclear Event Scale). Poikkeamilla ei ollut merkittäviä ympäristövaikutuksia eikä taloudellisia vaikutuksia, mutta Joensuun pyrolyysilaitoksella tapahtunut räjähdys on aiheuttanut pitkäaikaisen seisokin pyrolyysiprosessissa.

Sosiaalinen vastuu

Sosiaalisen vastuun osa-alueella Fortumin innovaatiot sekä vähäpäästöisen sähkön ja lämmön toimitusvarmuus tukevat yhteiskunnan kehittämistä ja lisäävät hyvinvointia. Painotamme hyvänä yrityskansalaisena toimimista sekä turvallisten työolojen varmistamista kaikissa Fortumin toimipaikoissa työskenteleville työntekijöille ja urakoitsijoille. Kesäkuun 2014 lopussa OHSAS 18001-sertifiointi kattoi 74 % Fortumin sähkön ja lämmön tuotanto- ja jakelutoiminnasta maailmanlaajuisesti.

Tammi-kesäkuussa 2014 Fortumin CHP-laitosten käytettävyys oli 97 %, mikä on yli vuotuisen tavoitetason 95 %. Ruotsin sähkönjakelussa kumulatiivinen SAIDI (System Average Interruption Duration Index, keskimääräinen keskeytysaika asiakasta kohden) oli 33 (33) minuuttia, kun vastaava vuositaso on alle 100 minuuttia.

Tammi-kesäkuussa 2014 omien työntekijöiden poissaoloon johtaneiden tapaturmien taajuus (lost workday injury frequency, LWIF) oli 1,0 (0,9). Tämä vastaa konsernin tavoitetta tapaturmataajuudelle, joka on vähemmän kuin 1 miljoonaa työtuntia kohti omalle henkilöstölle. Toisin kuin oman henkilöstön osalta, urakoitsijoidemme turvallisuus ei ole kehittynyt halutulla tavalla. Urakoitsijoiden poissaoloon johtaneiden tapaturmien taajuus parantui ja oli 3,1 (3,8). Valitettavasti urakoitsijoille sattui kaksi kuolemaan johtanutta tapaturmaa Fortumin Ruotsin toiminnossa. Sovittuja toimenpiteitä urakoitsijaturvallisuuden parantamiseksi jatketaan. Fortumin ehdoton tavoite on välttää vakavat tapaturmat.

Fortum harjoittaa liiketoimintaa liikekumppaneiden kanssa, jotka toimivat vastuullisesti ja noudattavat sekä Fortumin Toimintaohjetta (Code of Conduct) että Fortumin Toimintaohjetta palvelun- ja tavarantoimittajille (Supplier Code of Conduct). Tammi-kesäkuussa 2014 Fortum auditoi 11 toimittajaa Brasiliassa, Kiinassa, Tšekin tasavallassa, Venäjällä ja Ruotsissa. Auditoinnin kohteena olivat erityisesti urakoitsijat ja biopolttoaineiden toimittajat.

Muutoksia Fortumin johdossa

Fortum uudisti liiketoimintarakenteensa 1.3.2014 alkaen. Muutoksen tavoitteena on vahvistaa strategian toteuttamisedellytyksiä nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Matti Ruotsala nimitettiin Chief Operating Officeriksi (COO) ja toimitusjohtajan varamieheksi. Fortumin talousjohtajaksi (CFO) nimitettiin Timo Karttinen. Uusina jäseninä johtoryhmään nimitettiin ydin- ja lauhdevoimaliiketoiminnasta vastaava johtaja Tiina Tuomela, strategiasta ja yritysjärjestelyistä vastaava johtaja Kari Kautinen sekä yhteiskuntasuhteista vastaava johtaja Esa Hyvärinen.

Fortumin neljä raportointisegmenttiä divisioonineen ovat 1.3.2014 alkaen:

- Power and Technology (raportoi COO:lle)
 - Hydro Power and Technology, Per Langer, Executive Vice President (EVP)
 - Nuclear and Thermal Power, Tiina Tuomela, EVP
- Heat, Electricity Sales and Solutions (raportoi COO:lle), Markus Rauramo, EVP
- Russia, Alexander Chuvaev, EVP
- Distribution, Timo Karttinen, CFO

Fortumin kuusi esikuntatoimintoa ovat:

- Talous, jota johtaa CFO Timo Karttinen
- Strategia ja yritysjärjestelyt, johtajanaan Kari Kautinen
- Lakiasiat, jota johtaa lakiasiaintoiminnan johtaja Kaarina Ståhlberg (jättänyt tehtävän huhtikuussa 2014)
- Henkilöstö ja IT, josta vastaa henkilöstöjohtaja Mikael Frisk
- Viestintä, jota johtaa viestintäjohtaja Helena Aatinen
- Yhteiskuntasuhteet, josta vastaa yhteiskuntasuhteiden johtaja Esa Hyvärinen

COO Matti Ruotsala, CFO Timo Karttinen ja Venäjän divisioonan johtaja Alexander Chuvaev sekä esikuntatoimintojen johtajat raportoivat toimitusjohtaja Tapio Kuulalle.

Huhtikuussa 2014 Fortum ilmoitti, että Kaarina Ståhlberg jättää perhesyistä Fortumin lakiasiaintohtajan tehtävät ja johtoryhmän jäsenyyden 8.4.2014 alkaen. Hän jatkaa juridisena neuvonantajana ydinvoimaliiketoimintaan liittyvissä kysymyksissä raportoiden COO Matti Ruotsalalle.

Kesäkuussa 2014 OTK, varatuomari Sirpa-Helena Sormunen, 54, nimitettiin Fortumin lakiasiaintohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi 1.9.2014 alkaen. Hän raportoi toimitusjohtaja Tapio Kuulalle.

Yhtiökokous 2014

Fortum Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 8.4.2014. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. - 31.12.2013 ja myönsi vastuuvapauden Fortumin hallitukselle ja toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle koko vuodelta 2013.

Yhtiökokous päätti, että vuodelta 2013 maksetaan osinkoa 1,10 euroa osakkeelta. Osingonjaon täsmäytyspäivä oli 11.4.2014, ja osinko maksettiin 22.4.2014.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi kahdeksan. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin uudelleen Sari Baldauf, hallituksen varapuheenjohtajaksi valittiin Kim Ignatius, ja hallituksen jäseniksi uudelleen valittiin Minoo Akhtarzand, Heinz-Werner Binzel, Ilona Ervasti-Vaintola, Christian Ramm-Schmidt, ja uusiksi jäseniksi Petteri Taalas ja Jyrki Talvitie.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten palkkiot seuraavasti: puheenjohtaja 75 000 euroa/vuosi, varapuheenjohtaja 57 000 euroa/vuosi ja hallituksen jäsenet 40 000 euroa/vuosi. Tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtajana toimivalle hallituksen jäsenelle 57 000 euroa vuodessa siinä tapauksessa, että hän ei samalla toimi hallituksen puheenjohtajana tai varapuheenjohtajana. Lisäksi hallituksen ja sen valiokuntien kokouksista maksetaan 600 euron palkkio. Kokouspalkkio maksetaan kaksinkertaisena Suomen ulkopuolella Euroopassa asuville hallituksen jäsenille ja kolminkertaisena Euroopan ulkopuolella asuville jäsenille.

Yhtiökokous päätti muuttaa hallituksen ehdotuksen mukaisesti yhtiön yhtiöjärjestystä seuraavasti; 1) poistetaan hallitukseen valittavan jäsenen yläikärajaa valtion omistajaohjauksen kannan mukaisesti pykälästä 6, 2) lisätään mahdollisuus toimittaa kutsu yhtiökokoukseen julkaisemalla se yhtiön internetsivuilla pykälään 12 ja 3) tehdään kielellisiä ja teknisiä muutoksia pykäliin 3 ja 4 muun muassa poistamalla osakkeiden osakeyhtiölaissa tarkoitettu nimellisarvo.

Tämän lisäksi varsinaiseksi tilintarkastajaksi valittiin uudelleen KHT-yhteisö Deloitte & Touche Oy. Yhtiökokous päätti maksaa tilintarkastajalle palkkiota yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Heinäkuussa Fortum osti E.ON Ruhrgas International GmbH:n 33,66 prosentin osuuden virolaisesta maakaasun vienti-, myynti- ja jakeluyhtiöstä AS Eesti Gaasista sekä vastaavan osuuden kaasujakeluyhtiö AS Võrguteenus Valduksesta. Hankitut osakkeet kasvattavat Fortumin omistusosuutta molemmissa yhtiöissä noin 51,4 prosenttiin.

Fortum arvioi saattavansa kaupan päätökseen vuoden 2014 kolmannella neljänneksellä tarvittavien viranomaishyväksyntöjen ja tavanomaisten yrityskaupan ehtojen toteuduttua.

Näkymät

Avaintekijät ja riskit

Fortumin taloudellinen tulos on altis useille taloudellisille, strategisille, poliittisille, yritystaloudellisille sekä operatiivisille riskeille. Fortumin tuloksen kannalta yksi tärkeimmistä tekijöistä on sähkön tukkuhinta Pohjoismaissa. Tukkuhinnan kehityksen avaintekijöitä Pohjoismaissa ovat kysynnän ja tarjonnan tasapaino, polttoaineiden ja CO₂-päästöoikeuksien hinnat sekä vesitilanne. Fortumin investointiohjelman valmistuminen Venäjällä on myös yksi yhtiön tuloskasvun avaintekijöistä johtuen kasvavasta tuotantokapasiteetista ja CSA-kapasiteettimaksuista.

Maailmantalouden epävarmuuden jatkuminen ja epävakaa taloustilanne Euroopassa pitävät talouden kasvunäkymiä arvaamattomina. Yleinen talouden epävarmuus vaikuttaa raaka-aineiden ja CO₂-päästöoikeuksien hintoihin, ja tämä saattaa ylläpitää sähkön tukkuhinnan laskupainetta Pohjoismaissa lyhyellä aikavälillä. Venäjän liiketoiminnan osalta avaintekijöitä ovat talouden kasvu, valuuttakurssi, kaukolämpömarkkinoiden sääntelyyn liittyvä kehitys sekä sähkön tukku- ja kapasiteettimarkkinoiden kehitys. Investointiohjelmaan liittyvät operatiiviset riskit ovat edelleen olemassa. Polttoaineiden hinnat ja voimalaitosten käytettävyys vaikuttavat myös kannattavuuteen kaikilla alueilla. Lisäksi talouden turbulenssin seurauksena suuremmilla valuuttakurssivaihteluilla voi erityisesti Ruotsin kruunun ja Venäjän ruplan osalta olla sekä muunto- että transaktiovaikutuksia Fortumin tulokseen. Pohjoismaissa energiatoimialan lainsäädännöllinen ja verotuksellinen ympäristö on lisännyt sähköyhtiöiden riskejä.

Pohjoismaiset markkinat

Makrotalouden epävarmuudesta huolimatta sähkön osuuden kokonaisenergiankulutuksesta odotetaan jatkavan kasvuaan. Fortumin arvioi edelleen, että vuosittainen sähkönkulutus kasvaa Pohjoismaissa keskimäärin 0,5 %, mutta lähivuosien kasvuvauhti riippuu paljolti Euroopan ja etenkin Pohjoismaiden makrotalouden kehityksestä.

Tammi-kesäkuussa 2014 aikana öljyn ja Euroopan Unionin päästöoikeuksien (EUA) hinnat vahvistuivat, ja hiilen hinta heikkeni. Sähkön termiinihinnat seuraavalle 12 kuukaudelle pysyivät käytännössä ennallaan Pohjoismaissa mutta Saksassa hintataso laski.

Heinäkuun puolivälissä 2014 lopulla hiilen termiinihintaa (ICE Rotterdam) loppuvuodelle 2014 oli noin 74 Yhdysvaltain dollaria tonnilta ja hiilidioksidipäästöoikeuksien markkinahinta (EUA) vuodelle 2014 noin 6 euroa hiilidioksiditonnia kohti. Sähkön termiinihintaa Nord Poolissa loppuvuodelle 2014 oli noin 33 euroa/MWh. Sähkön termiinihintaa vuodelle 2015 oli noin 32 euroa/MWh ja vuodelle 2016 noin 31 euroa/MWh. Saksassa sähkön termiinihintaa loppuvuodelle 2014 oli noin 34 euroa/MWh ja vuodelle 2015 noin 35 euroa/MWh. Pohjoismaiden vesivarannot olivat noin 2 TWh alle keskimääräisen tason ja noin 1 TWh yli vuoden 2013 vastaavan ajankohdan tason.

Power and Technology

Fortumin Power and Technology -segmentin sähkönhintaan Pohjoismaissa vaikuttavat tyypillisesti suojausasteet, suojaushinta, spot-hinnat, Fortumin joustavan tuotantorakenteen käytettävyys ja käyttö sekä valuuttakurssivaihtelut. Mikäli sähköntuotantolähteiden suhteellisten osuuksien muutoksista mahdollisesti johtuvia vaikutuksia ei oteta huomioon, segmentin Pohjoismaissa saavuttaman sähkön tukkumyyntihinnan 1 euron muutos megawattituntia kohti johtaa noin 45 miljoonan euron muutokseen Fortumin vuotuisessa vertailukelpoisessa liikevoitossa. Lisäksi segmentin vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttaa mahdollinen lämpövoimatutannon määrä ja siitä saatava tuotto.

Ruotsin ydinvoimalaitoksissa meneillään olevien monivuotisten investointiohjelmien tavoitteena on parantaa turvallisuutta ja käytettävyttä sekä lisätä nykyisten laitosten kapasiteettia. Investointiohjelmien toteuttaminen saattaa kuitenkin vaikuttaa käytettävyyteen. Investointiohjelmat

vaikuttavat Fortumin ydinvoimaosakkuusyhtiöltään ostaman sähkön hankintakustannuksiin lisäämällä poistoja ja rahoituskuluja osakkuusyhtiöissä.

EU:ssa tehtävien stressitestien perusteella Ruotsin ydinvoimaviranomainen (SSM) on päättänyt esittää uutta sääntelyä ruotsalaisiin ydinvoimaloihin. Asia on vireillä ja lopullisia päätöksiä odotetaan vuoden 2014 loppuun mennessä. Fortumin näkemyksen mukaan korkean ydinvoimaturvallisuuden ohella EU-tasoisien turvallisuusvaatimusten yhtenäistäminen olisi erittäin tärkeää.

Ruotsin ydinjätemaksuja tarkistetaan kolmen vuoden välein, ja tästä syystä SSM on antanut ehdotuksensa ydinjätemaksuista. Hallituksen päätöstä maksuista odotetaan vuoden 2014 loppuun mennessä.

Venäjä

Vuoden 2007 jälkeen investointivelvoitesopimusten (CSA – ”uusi kapasiteetti”) perusteella rakennetulle tuotantokapasiteetille maksetaan takuuhintaa 10 vuoden ajan. Takuuhinnat on määritelty riittävän investointituoton varmistamiseksi. Keskustelua 10 vuoden ajanjakson pidentämisestä 15 vuodeksi on käyty Venäjän hallituksessa, mutta virallisia päätöksiä asiasta ei ole tehty.

Kapasiteettimaksut hallituksen investointivelvoitesopimukseen kuulumattomalle kapasiteetille määräytyvät huutokaupalla (CCS – ”vanha kapasiteetti”). Vuotta 2014 koskeva kapasiteettihuutokauppa (CCS – ”vanha kapasiteetti”, rakennettu ennen vuotta 2008) pidettiin syyskuussa 2013. Koko Fortumin kapasiteetti sai osallistua huutokauppaan vuodelle 2014 ja suurin osa Fortumin huutokaupassa tarjoamista voimalaitoksista tuli myös valituksi. Fortumin kapasiteetista 132 MW:ia ei tullut valituksi, mikä vastaa noin 4,6 % Fortumin vanhasta kapasiteetista Venäjällä.

Fortumin Russia-segmentin uusi kapasiteetti (CSA) on tärkeä tuloskasvuun vaikuttava tekijä Venäjällä. Uusien laitossyököiden myötä tuotannon ja myyntitulojen odotetaan kasvavan, ja uudelle tuotantokapasiteetille maksetaan myös huomattavasti korkeampia kapasiteettimaksuja kuin vanhalle kapasiteetille. Kapasiteettimaksut vaihtelevat kuitenkin voimalaitosten iän, sijainnin, tyyppin ja koon mukaan. Myös sesonkivaihtelut ja käytettävyyden vaikutukset vaikuttavat kapasiteettimaksuihin. Uuden kapasiteetin tuotto on taattu kapasiteettimarkkinoita koskevien sääntöjen mukaisesti. Kapasiteettimaksut voivat myös vaihdella hieman vuosittain, sillä tuotto on sidottu Venäjän pitkän aikavälin valtionobligaatioihin, joiden maturiteetti on 8–10 vuotta. Lisäksi viranomaisen tarkastelee kapasiteettimaksuja kolmen ja kuuden vuoden kuluttua laitoksen käyttöönotosta. Tarkastelussa huomioidaan sähkönmyyntituotot, ja on mahdollista, että tämän seurauksena myös uuden kapasiteetin kapasiteettimaksuja muutetaan.

Investointiohjelman loppuosan arvo heinäkuussa 2014 oli kesäkuun 2014 lopun valuuttakursseilla laskettuna noin 0,4 miljardia euroa.

Russia-segmentin tulos vaihtelee kausittain lämpöliiketoiminnan luonteesta johtuen; ensimmäinen ja viimeinen neljännes ovat selvästi vahvimmat.

Venäjän tytäryhtiö OAO Fortum hankittiin vuonna 2008. Tavoite saavuttaa 500 miljoonan euron liikevoittotaso Russia-segmentissä vuoden 2015 aikana perustui sen hetkiseen Venäjän ruplan kurssitasoon vastaten 18,2 miljardia ruplaa. Kuten aiemmin on tiedotettu, Russia-segmentin tulokseen vaikuttaa pääasiassa valuuttakurssien vaihtelu sekä myös Venäjän sähkön kysyntä, kaasun hintakehitys ja muun sääntelyn kehittyminen. Fortum pitää ruplamääräisen tavoitteensa ennallaan, mutta euromääräinen tulostaso vaihtelee pääosin valuuttakurssimuutoksista johtuen. Tällä hetkellä heikompi rupla tuo pienemmän tuloksen euroissa. Fortum tekee kaikkensa lieventääkseen negatiivisia vaikutuksia.

Vuonna 2013 energiaministeriö avasi julkisen keskustelun ehdottamalla uuden markkinamallin luomista lämpöliiketoimintaan. Mallin tarkoituksena on varmistaa siirtymä taloudellisesti kestäväälle lämpötariffitasolle vuoteen 2020 mennessä ja houkuttaa investointeja lämpömarkkinoille. Uusi lainsäädäntö on vasta valmisteluvaiheessa, ja sitä kehitetään eteenpäin vuoden 2014 aikana.

Venäjän talouskehitysministeriön mukaan kaasuhintojen indeksointia ei suoriteta heinäkuussa 2014. Tästä huolimatta vuotuisen kaasuinnan nousun arvioidaan olevan 7,6 % vuonna 2014.

Distribution

Fortum arvioi Ruotsin sähkönsiirtoliiketoiminnan myyntimahdollisuuksia. Päätös prosessin loppuunsaattamisesta riippuu muun muassa markkinoiden ja kansallisen sääntelyn kehityksestä.

Ruotsissa on käynnissä oikeusprosessit liittyen valituksiin, jotka koskevat vuosien 2012-2015 sähköverkkoliiketoiminnan taloudellista valvontajaksoa. Ruotsissa hallinto-oikeus antoi joulukuussa 2013 sähköyhtiöitä puoltavan päätöksen. Ruotsin energiainviraanomaisen päätti valittaa päätöksestä ja sai valitusluvan vuoden ensimmäisellä neljännekselle. Näin ollen oikeusprosessi jatkuu. Oikeuskäsittelyn on arvioitu olevan vuoden 2014 neljännellä tai vuoden 2015 ensimmäisellä neljänneksellä.

Ruotsissa määritellään sähköverkon tuottoa säätelevää valvontamallia seuraavalle valvontajaksolle, joka kattaa vuodet 2016-2019. Ensimmäiset ehdotukset annettiin maaliskuussa 2014 ja päätöksiä yksityiskohdista odotetaan kuluvan vuoden aikana.

Käyttöomaisuusinvestoinnit

Fortum arvioi investointiensä olevan noin 0,9–1,1 miljardia euroa vuonna 2014. Luvut eivät sisällä mahdollisia yritysostoja. Suomen Distribution on mukana luvuissa vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen loppuun ja Norjan Distribution toisen neljänneksen loppuun asti. Vuosittaisten kunnossapitoinvestointien arvioidaan olevan vuonna 2014 noin 400-500 miljoonaa euroa eli alle poistojen tason. Suomen ja Norjan Distributionin osuus käyttöomaisuusinvestoinneista yhteensä on ollut vuositasona noin 150 miljoonaa euroa.

Fortum vähentää vähitellen rahoitustaan Tukholman kaupungin kanssa yhteisomistuksessa olevasta Fortum Värmestä vuosien 2014-2015 aikana. Vuoden 2013 lopulla Fortum Värmen velkaosuus oli yhteensä noin 1 miljardi euroa.

Verotus

Fortumin vuoden 2014 veroasteeksi arvioidaan 19–21 %, kun osakkuus- ja yhteisyritysten tulosta, verovapaita myyntivoittoja ja kertaluonteisia erä ei oteta huomioon. Suomen yhteisöverokantaa laskettiin 24,5 %:sta 20 %:iin 1.1.2014 alkaen.

Suomen hallitus päätti kesäkuussa, ettei ennen vuotta 2004 rakennettuun vesi-, ja ydin- ja tuulivoimaan kohdistuvaa voimalaitosveroa (windfall-veroa) oteta käyttöön. Lopullinen päätös kumota vero tehdään eduskunnassa syksyllä 2014.

Suojaukset

Kesäkuun 2014 lopussa noin 55 % Power and Technology -segmentin arvioidusta sähkön tukkumyynnistä Pohjoismaissa oli suojattu noin 45 euroon/MWh loppuvuodelle 2014. Vastaava luku kalenterivuodeksi 2015 oli noin 30 % noin 41 euroon/MWh.

Power and Technology -segmentin pohjoismainen suojaushinta ei sisällä lämpövoimatuotannon marginaalin suojausta. Suojausasteeseen eivät myöskään sisälly Fortumin hiililauhdevoiman fyysiset volyymit tai suojaukset eikä segmentin sähköntuonti Venäjältä.

Raportoidut suojausasteet voivat vaihdella huomattavasti Fortumin sähköjohdannaismarkkinoilla tekemien toimenpiteiden mukaan. Suojaukset tehdään pääasiassa johdannaisopimuksilla, joista suurin osa on Nord Poolin termiinejä.

Osingon maksu

Yhtiökokous päätti, että 31.12.2013 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella maksetaan osinkoa 1,10 euroa osakkeelta. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 11.4.2014 ja osinko maksettiin 22.4.2014.

*Espoo 17.7.2014
Fortum Oyj
Hallitus*

*Lisätietoja:
Tapio Kuula, toimitusjohtaja, puh. +358 10 452 4112
Timo Karttinen, talousjohtaja, puh. +358 10 453 6555*

Fortumin sijoittajasuhteet, Sophie Jolly, puh. +358 10 453 2552, Rauno Tiihonen, puh. +358 10 453 6150 ja investors@fortum.com

Tiivistetty osavuositiedote on laadittu EU:ssa hyväksytyn IAS 34 Osavuositiedotus-standardin mukaisesti. Osavuositiedotusta ei ole tilintarkastettu.

Tulostiedote vuonna 2014:
- Osavuositiedote tammi–syyskuulta julkaistaan 23.10.2014 noin klo 9.00

Jakelu:
NASDAQ OMX Helsinki
Keskeiset tiedotusvälineet
www.fortum.fi

Osavuositiedotukseen liittyvää lisätietoa vuosineljänneksitaulukot mukaan lukien löytyvät Fortumin verkkosivuilta www.fortum.com/sijoittajat.

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	II/2014	II/2013 muutettu*	I-II/2014	I-II/2013 muutettu*	2013 muutettu*	Edelliset 12kk
Liikevaihto	4	1 016	1 205	2 489	2 858	5 309	4 940
Muut tuotot		16	18	23	30	93	86
Materiaalit ja palvelut		-411	-512	-1 011	-1 250	-2 270	-2 031
Henkilöstökulut		-101	-117	-216	-237	-460	-439
Poistot ja arvonalentumiset	4,10,11	-131	-150	-281	-290	-621	-612
Muut kulut		-134	-155	-273	-299	-648	-622
Vertailukelpoinen liikevoitto		255	289	732	813	1 403	1 322
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		41	140	1 897	93	106	1 910
Liikevoitto		295	429	2 629	905	1 508	3 232
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	4, 12	37	34	109	112	178	175
Korkokulut		-63	-80	-134	-150	-301	-285
Korkotuotot		23	19	42	37	75	80
Johdannaisten käyvän arvon muutokset		2	-4	0	-6	-16	-10
Muut rahoituserät - netto		-10	-10	-20	-23	-47	-44
Rahoitustuotot ja -kulut		-48	-75	-113	-140	-289	-262
Voitto ennen veroja		284	388	2 626	878	1 398	3 146
Tuloverot	8	-37	-74	-124	-160	-186	-150
Kauden voitto		247	314	2 502	718	1 212	2 996
Jakautuminen:							
Emoyhtiön omistajille		247	314	2 498	715	1 204	2 987
Määräysvallattomille omistajille		0	0	4	3	8	9
		247	314	2 502	718	1 212	2 996
Osaakohtainen tulos (euroa per osake)							
Laimentamaton		0,28	0,35	2,81	0,80	1,36	3,36
Laimennettu		0,28	0,35	2,81	0,80	1,36	3,36

milj. euroa	II/2014	II/2013 muutettu*	I-II/2014	I-II/2013 muutettu*	2013 muutettu*	Edelliset 12kk
Vertailukelpoinen liikevoitto	255	289	732	813	1 403	1 322
Kertaluonteiset erät (luovutusvoitot ja -tappiot)	73	0	1 925	5	61	1 981
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	-32	106	-24	58	21	-61
Ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu	0	34	-4	31	23	-12
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	41	140	1 897	93	106	1 910
Liikevoitto	295	429	2 629	905	1 508	3 232

*Vertailuvuoden 2013 tiedot ovat muutettu Fortum Värmen kirjanpitoikäsiittelystä johtuen, lisätietoja liitetiedosta 2

Lyhennetty konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	II/2014	II/2013 muutettu	I-II/2014	I-II/2013 muutettu	2013 muutettu	Edelliset 12kk
Kauden voitto	247	314	2 502	718	1 212	2 996
Muut laajan tuloksen erät						
Erät, jotka siirretään tai saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:						
Kassavirran suojaukset						
Käyvän arvon muutokset	-62	103	-5	67	96	24
Siirrot tuloslaskelmaan	-25	-24	-38	-25	-51	-64
Siirrot vaihto-omaisuuteen/aineellisiin hyödykkeisiin	-1	1	-3	1	-8	-12
Verot	18	-24	9	-15	-6	18
Nettosijoitusten suojaus						0
Käyvän arvon muutokset	-14	12	22	12	28	38
Verot	4	-3	-3	-3	-7	-7
Muuntoerot	116	-334	-119	-271	-478	-326
Osuus osakkuusyritysten muista laajan tuloksen eristä	6	5	7	3	42	46
Muut muutokset	-3	0	-3	0	0	-3
	39	-264	-133	-231	-384	-286
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:						
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	-3	2	-3	2	44	39
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot osakkuus- ja yhteisyrityksissä	4	-1	4	34	9	-21
	1	1	1	36	53	18
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen	40	-263	-131	-195	-331	-267
Laaja tulos yhteensä	287	49	2 371	522	882	2 731
Laajan tuloksen jakautuminen						
Emoyhtiön omistajille	285	55	2 368	524	881	2 725
Määräysvallattomille omistajille	3	-6	3	-2	1	6
	287	49	2 371	522	882	2 731

Lyhennetty konsernin tase

milj. euroa	Liite	30.6.2014	30.6.2013 muutettu	31.12.2013 muutettu	1.1.2013 muutettu
VARAT					
Pitkäaikaiset varat					
Aineettomat hyödykkeet	10	364	402	384	427
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	11	12 327	13 984	12 849	14 235
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	4, 12	2 321	2 339	2 341	2 373
Osuus valtion ydinjätehuoltorahastosta	15	756	729	744	678
Muut pitkäaikaiset sijoitukset		69	68	77	68
Laskennalliset verosaamiset		116	130	126	169
Johdannaisinstrumentit	5	454	373	367	452
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	13	2 291	2 366	2 598	2 555
Pitkäaikaiset varat yhteensä		18 699	20 393	19 486	20 958
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus		262	285	264	298
Johdannaisinstrumentit	5	314	445	307	233
Myyntisaamiset ja muut saamiset		597	749	869	1 044
Rahat ja pankkisaamiset	14	2 157	1 025	1 250	961
Myytävänä olevat omaisuuserät	6	0	58	1 173	0
Lyhytaikaiset varat yhteensä		3 331	2 563	3 863	2 537
Varat yhteensä		22 030	22 955	23 348	23 495
OMA PÄÄOMA					
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma					
Osakepääoma		3 046	3 046	3 046	3 046
Ylikurssirahasto		73	73	73	73
Kertyneet voittovarot		8 262	6 574	6 851	7 020
Muut oman pääoman erät		42	-22	54	-99
Yhteensä		11 424	9 672	10 024	10 039
Määräysvallattomat omistajat		85	103	101	108
Oma pääoma yhteensä		11 509	9 775	10 124	10 147
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen vieras pääoma					
Korollinen pitkäaikainen vieras pääoma	14	6 828	7 048	6 936	7 647
Johdannaisinstrumentit	5	194	129	181	182
Laskennalliset verovelat		1 297	1 533	1 338	1 561
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	15	756	729	744	678
Muut varaukset	16	34	165	94	199
Eläkeveloitteet		37	116	50	120
Muu pitkäaikainen vieras pääoma		147	460	148	467
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		9 292	10 180	9 492	10 854
Lyhytaikainen vieras pääoma					
Korollinen lyhytaikainen vieras pääoma	14	338	1 953	2 103	1 071
Johdannaisinstrumentit	5	113	134	95	271
Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma		778	914	994	1 152
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	6	0	0	540	0
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		1 228	3 001	3 732	2 494
Vieras pääoma yhteensä		10 521	13 181	13 224	13 348
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä		22 030	22 955	23 348	23 495

Lyhennetty laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Kertyneet voittovarot		Muut oman pääoman erät			Emo- yhtiön omistajat	Määräys- vallat- tomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
			Kertyneet voitto- varat	Muunto- erot	Kassavirta- suojaukset	Muut laajan tuloksen erät	Muut laajan tuloksen erät osakkuus- yhtiöissä			
Oma pääoma 31.12.2013	3 046	73	7 500	-649	66	-51	38	10 024	101	10 124
Kauden tulos			2 498					2 498	4	2 502
Muuntoerot				-115	-1	1	-2	-117	-2	-119
Kauden muut laajan tuloksen erät			-3		-37	23	4	-12	0	-12
Laaja tulos yhteensä			2 495	-115	-38	24	3	2 368	3	2 371
Osingonjako			-977					-977		-977
Osingonjako määräysvallattomille omistajille								0	-2	-2
Muutokset yrityshankintojen yhteydessä			9					9	-16	-7
Muut			1					1	0	0
Oma pääoma 30.6.2014	3 046	73	9 026	-764	28	-27	41	11 424	85	11 509
Oma pääoma 1.1.2013	3 046	73	7 193	-173	36	-118	-17	10 039	108	10 147
Kauden tulos			715					715	3	718
Muuntoerot				-268	-1	2	2	-265	-4	-269
Kauden muut laajan tuloksen erät					28	9	38	74	-1	73
Laaja tulos yhteensä			715	-268	27	11	40	524	-2	522
Osingonjako			-888					-888		-888
Osingonjako määräysvallattomille omistajille								0	-3	-3
Muut			-5					-5		-5
Oma pääoma 30.6.2013	3 046	73	7 015	-441	63	-107	23	9 672	103	9 775
Aiemmin raportoitu oma pääoma 31.12.2012	3 046	73	7 193	-173	34	-133	0	10 040	603	10 643
Laadintaperiaatteen muutos (Liite 2)					2	15	-17	-1	-495	-496
Oma pääoma 1.1.2013	3 046	73	7 193	-173	36	-118	-17	10 039	108	10 147
Kauden tulos			1 204					1 204	8	1 212
Muuntoerot				-476	-1	2	4	-471	-7	-478
Kauden muut laajan tuloksen erät					31	65	51	148	0	148
Laaja tulos yhteensä			1 204	-476	30	67	55	881	1	882
Osingonjako			-888					-888		-888
Osingonjako määräysvallattomille omistajille								0	-3	-3
Muutokset yrityshankintojen yhteydessä			1					1		1
Muut			-10					-10	-5	-15
Oma pääoma 31.12.2013	3 046	73	7 500	-649	66	-51	38	10 024	101	10 124

Muuntoerot

Muuntoerot vaikuttivat emoyhtiön omistajille kuuluvaan osuuteen omasta pääomasta -117 miljoonaa euroa vuoden 2014 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana (I-II/2013: -265). Muuntoerot syntyivät pääosin Venäjän ruplan ja Ruotsin kruunun vaikutuksesta, yhteensä -116 miljoonaa euroa vuoden 2014 ensimmäisellä vuosipuoliskolla (I-II/2013: -243 johtuen pääosin Venäjän ruplan, Ruotsin ja Norjan kruunun muutoksista).

Ulkomaisten tytäryritysten tilinpäätöstiedot muunnetaan euroiksi käyttäen tuloslaskelman osalta keskimurssia ja taseen osalta tilinpäätöspäivän kurssia. Kurssiero, joka syntyy muunnosta euroiksi, kirjataan omaan pääomaan. Katso lisätietoja käytetyistä kurseista liitetiedosta 7 Valuuttakurssit.

Kassavirtasuojaukset

Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus kassavirtasuojauksen käyvän arvon muutoksista oli -38 miljoonaa euroa vuoden 2014 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana (I-II/2013: 27), ja se liittyi lähinnä sähkön hinnan kassavirtasuojaukseen, johon sovelletaan suojauslaskentaa. Kun sähkön hinta on alhaisempi/korkeampi kuin suojaushinta, vaikutus omaan pääomaan on positiivinen/negatiivinen.

Osingonjako

Vuoden 2013 osingonjaosta, 1,10 euroa osaketta kohti ja yhteensä 977 miljoonaa euroa, päätettiin yhtiökokouksessa 8.4.2014. Osinko maksettiin 22.4.2014.

Vuoden 2012 osingonjaosta, 1,00 euroa osaketta kohti ja yhteensä 888 miljoonaa euroa päätettiin yhtiökokouksessa 9.4.2013. Osinko maksettiin 19.4.2013.

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	II/2014	II/2013 muutettu	I-II/2014	I-II/2013 muutettu	2013 muutettu	Edelliset 12kk
Liiketoiminnan rahavirta						
Kauden voitto	247	314	2 502	718	1 212	2 996
Oikaisuerät:						
Verot	37	74	124	160	186	150
Rahoitustuotot ja -kulut	48	75	113	140	289	262
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta	-37	-34	-109	-112	-178	-175
Poistot ja arvonalentumiset	131	150	280	290	620	610
Liikevoitto ennen poistoja (Käyttökate)	427	579	2 909	1 196	2 129	3 842
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-58	-189	-1 921	-163	-262	-2 020
Saadut korot	18	13	44	25	62	81
Maksetut korot	-113	-137	-241	-251	-371	-361
Saadut osingot	47	55	48	57	74	65
Toteutuneet kurssierot ja muut rahoituserät	77	-31	153	-140	47	340
Maksetut välittömät verot	-67	-51	-95	-81	-210	-224
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	330	240	897	641	1 469	1 725
Käyttöpääoman muutos	125	42	125	107	79	97
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	455	282	1 022	749	1 548	1 821
Investointien rahavirta						
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-168	-201	-330	-411	-1 004	-923
Hankitut osakkeet	-26	-12	-27	-12	-15	-30
Käyttöomaisuuden myynnit	7	2	10	3	66	73
Myydyt osakkeet	262	2	2 686	15	122	2 793
Tulot korollisista saamisista myydyiltä tytäryhtiöiltä	54	0	131	22	22	131
Osakaslainat osakkuusyrityksille	177	29	223	136	-136	-49
Muutos muissa korollisissa saamisissa	13	-1	13	-1	2	16
Investointien rahavirta yhteensä	319	-181	2 706	-248	-944	2 010
Rahavirta ennen rahoitusta	774	101	3 727	501	604	3 830
Rahoituksen rahavirta						
Pitkäaikaisten velkojen nostot	0	389	46	768	781	59
Pitkäaikaisten velkojen lyhennykset	-471	-16	-1 244	-20	-636	-1 860
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-165	-267	-658	-289	438	69
Osingonjako emoyhtiön omistajille	-977	-888	-977	-888	-888	-977
Muut rahoituserät	-7	6	-7	5	22	10
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-1 620	-777	-2 839	-425	-284	-2 698
Laskelman mukainen rahojen ja pankkisaamisten muutos	-846	-676	888	76	320	1 132
						0
Rahat ja pankkisaamiset kauden alussa	2 989	1 716	1 265	961	961	1 265
Rahojen ja pankkisaamisten kurssimuutokset	14	-15	4	-12	-17	-1
Rahat ja pankkisaamiset kauden lopussa ¹⁾	2 157	1 025	2 157	1 025	1 265	2 397

¹⁾ Sisältään 15 miljoonaa euroa rahavaroja liittyen vuoden 2013 lopussa taseen myytävänä oleviin omaisuuseriin.

Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua

Muut tuotot ja kulut joihin ei liity maksua sisältää pääasiassa liiketoiminnan rahavirrasta oikaistut myyntivoitot -1 925 miljoonaa euroa (I-II/2013: -5) sekä johdannaisten realisoitumattomat käyvän arvon muutokset 22 miljoonaa euroa (I-II/2013: -58). Käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynneistä saadut rahavirrat esitetään kokonaisuudessaan investointien rahavirrassa.

Toteutuneet kurssierot ja muut rahoituserät

Toteutuneet kurssierot ja muut rahoituserät sisältää toteutuneita kurssieroja 155 miljoonaa euroa vuoden 2014 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana (I-II/2013: -138), jotka aiheutuivat pääasiassa Fortumin ruotsalaisten ja venäläisten tytäryritysten ulkoisesta rahoituksesta sekä siitä, että konsernin pääasiallinen ulkoinen rahoitus on euroissa. Toteutuneet kurssierot johtuvat konsernin sisäisiä lainoja suojaavien valuuttatermiinien jatkamisesta ja siitä, että suurin osa näistä termiineistä erääntyy 12 kk sisällä.

Rahavirtalaskelman lisätietoja

Käyttöpääoman muutos

milj. euroa	II/2014	II/2013 muutettu	I-II/2014	I-II/2013 muutettu	2013 muutettu	Edelliset 12kk
Korottomien saamisten muutos, vähennys(+)/lisäys(-)	243	276	194	251	92	35
Vaihto-omaisuuden muutos, vähennys(+)/lisäys(-)	-24	-50	-1	4	24	19
Korottomien velkojen muutos, vähennys(-)/lisäys(+)	-91	-183	-66	-147	-37	44
Yhteensä	125	42	125	107	79	97

Maksetut käyttöomaisuusinvestoinnit

milj. euroa	II/2014	II/2013 muutettu	I-II/2014	I-II/2013 muutettu	2013 muutettu	Edelliset 12kk
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	154	227	288	407	1 005	886
Muutokset maksamattomissa investoinneissa, vähennys(+)/lisäys(-)	26	-14	64	38	60	86
Aktivoitujen korkokulujen siirto rahavirtalaskelman maksettuihin korkoihin	-12	-12	-22	-35	-60	-47
Yhteensä	168	201	330	411	1 004	923

Käyttöomaisuusinvestoinnit aineettomiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin vuoden 2014 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana olivat 288 miljoonaa euroa (I-II/2013: 407). Maksetut käyttöomaisuusinvestoinnit, 330 miljoonaa euroa (I-II/2013: 411), eivät sisällä vielä maksamattomia investointeja, toisin sanoen investointeihin liittyvien ostovelkojen muutosta määrältään 64 miljoonaa euroa (I-II/2013: 38) eikä aktivoitua vieraan pääoman kuluja määrältään -22 miljoonaa euroa (I-II/2013: -35). Aktivoidut vieraan pääoman kulut on esitetty maksetuissa koroissa.

Hankitut osakkeet rahavirtalaskelmassa

Osakehankintojen nettovaikutus oli vuoden 2014 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana 27 miljoonaa euroa (I-II/2013: 12).

Myydyt osakkeet rahavirtalaskelmassa

milj. euroa	II/2014	II/2013 muutettu	I-II/2014	I-II/2013 muutettu	2013 muutettu	Edelliset 12kk
Myydyt tytäryritysosakkeet pl. myytyjen yritysten rahavarat	261	2	2 684	15	22	2 691
Tulot korollisista saamisista myydyiltä tytäryhtiöiltä	54	0	131	22	22	131
Myydyt osakkuusyritysosakkeet	0	0	1	0	100	101
Myydyt myytävissä olevat rahoitusvarat	1	0	1	0	0	1
Yhteensä	316	2	2 817	37	144	2 924

Osakkeiden bruttomyyntit vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen aikana olivat 2 820 miljoonaa euroa (I-II/2013: 35), katso liite 6.

Nettovelan muutokset

milj. euroa	II/2014	II/2013 muutettu	I-II/2014	I-II/2013 muutettu	2013 muutettu	Edelliset 12kk
Nettovelka kauden alussa	4 838	7 376	7 793	7 757	7 757	7 975
Muuntoerot	-75	-139	-98	-83	-106	-121
Käyttökate	427	579	2 909	1 196	2 129	3 842
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua sekä maksetut rahoituskulut ja verot	-96	-338	-2 013	-553	-660	-2 120
Käyttöpääoman muutos	125	42	125	107	79	97
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-168	-201	-330	-411	-1 004	-923
Yrityshankinnat	-26	-12	-27	-12	-15	-30
Yritys- ja käyttöomaisuusmyynnit	269	4	2 696	18	188	2 866
Tulot myytyjen yhtiöiden korollisista saamisista	54	0	131	22	22	131
Osakaslainat osakkuusyrityksille	177	29	223	136	-136	-49
Muutos muissa korollisissa saamisissa	13	-1	13	-1	2	16
Osingot	-977	-888	-977	-888	-888	-977
Muut rahoitustoiminnot	-7	6	-7	5	22	10
Nettorahavirta (- nettovelan kasvu)	-210	-780	2 743	-381	-261	2 863
Joukkovelkakirjojen käypien arvojen muutos, arvostus jaksotettuun hankintamenoön ja muut muutokset	35	-42	56	-80	-119	17
Nettovelka kauden lopussa	5 008	7 975	5 008	7 975	7 793	5 008

Tunnusluvut

	30.6.2014	30.6.2013 muutettu	31.12.2013 muutettu	Edelliset 12kk
Käyttökate, milj. euroa	2 909	1 196	2 129	3 843
Vertailukelpoinen käyttökate, milj. euroa	1 009	1 093	1 975	1 892
Tulos/osake (laimentamaton), euroa	2,81	0,80	1,36	3,36
Sijoitettu pääoma, milj. euroa	18 675	18 775	19 183	18 675
Korollinen nettovelka, milj. euroa	5 008	7 975	7 793	5 008
Korollinen nettovelka ilman Värmen rahoitusta, milj. euroa	4 136	6 969	6 658	4 136
Käyttöomaisuus- ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin, milj. euroa	315	420	1 020	915
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. euroa	288	407	1 005	886
Sijoitetun pääoman tuotto, % ¹⁾	19,2	10,5	9,0	18,4
Oman pääoman tuotto, % ¹⁾	28,7	13,5	12,0	28,2
Nettovelka/käyttökate ¹⁾	1,3	3,5	3,7	1,3
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate ¹⁾	2,5	3,6	3,9	2,6
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate ilman Värmen rahoitusta ¹⁾	2,0	3,2	3,4	2,2
Korkokate	28,7	8,1	6,7	15,7
Korkokate sisältäen aktivoidut vieraan pääoman menot	23,2	6,2	5,3	12,8
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta/korollinen nettovelka, % ¹⁾	32,7	17,8	18,8	34,4
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta/korollinen nettovelka ilman Värmen rahoitusta, % ¹⁾	39,6	20,4	22,1	41,7
Velkaantumisaste, %	44	82	77	
Oma pääoma/osake, euroa	12,86	10,89	11,28	
Omavaraisuusaste, %	52	43	43	
Henkilöstön lukumäärä	8 846	9 768	9 186	
Henkilöstö keskimäärin	8 939	9 640	9 532	
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 osaketta	888 367	888 367	888 367	
Laimennettu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1 000 osaketta	888 367	888 367	888 367	
Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä, 1 000 osaketta	888 367	888 367	888 367	

1) Neljänneksen luvut on muutettu vastaamaan vuositasen lukuja, lukuunottamatta vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä. Tunnuslukujen laskentakaavat ovat liitetiedossa 24.

Konsernin lyhennetyt osavuositiedot

1. Laadintaperusta

Konsernin lyhennetty osavuositiedot on laadittu EU:ssa käytössä olevaa kansainvälistä (IAS) 34 Osavuositiedot -standardia noudattaen. Osavuositiedosta tulee lukea yhdessä vuoden 2013 konsernitilinpäätöksen kanssa.

Osavuositiedoksessa esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten esitettyjen lukujen yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

2. Laadintaperiaatteet

Noudatettavat laadintaperiaatteet ovat yhtenevät konsernitilinpäätöksessä 2013 noudattamien periaatteiden ja esitystavan kanssa, paitsi alla mainittujen laadintaperiaatteiden osalta.

Uusien IFRS standardien käyttöönotto 1.1.2014 alkaen

Fortum Värmeen kohdistuva laadintaperiaatteiden muutos

Fortum otti käyttöön uudet IFRS 10 Konsernitilinpäätös ja IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardit 1.1.2014 alkaen. IFRS 10 rakentuu periaatteille, joiden mukaan määräysvalta ratkaisee, sisällytetäänkö tietty yhteisö emoyrityksen konsernitilinpäätökseen. Standardi sisältää uutta ohjeistusta sellaisia tapauksia varten, joissa määräysvallan olemassaolo on vaikeaa todeta. IFRS 11 korvaa aikaisemman yhteisyrityksiä käsitelleen IAS 31-standardin. IFRS 11 -standardin mukaan yhteinen määräysvalta on järjestelyä koskevan määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä.

Uusien standardien soveltaminen Fortum-konsernissa vaikuttaa Tukholman kaupungin kanssa yhdessä omistetun AB Fortum Värme samägt med Stockholms stadin (Fortum Värme) käsittelyyn. Yhtiö luokitellaan yhteisyritykseksi ja yhdistellään konserniin pääomaosuusmenetelmällä 1.1.2014 alkaen. Fortum Värme on kaukolämpöyhtiö, jonka sähkön- ja lämmön yhteistuotantolaitokset tuottavat sähköä ja lämpöä Tukholman alueelle. Ennen muutosta Fortum Värme käsiteltiin konsernissa tytäryrityksenä, jossa määräysvallattomilla omistajilla oli 50 % osuus.

Lisätietoja laadintaperiaatteen muutoksen vaikutuksesta on annettu vuoden 2014 ensimmäisen osavuositiedot liitetiedossa 2 sekä osavuositiedot erillisessä liitteessä.

3. Kriittiset tilinpäätösarviot ja harkinnat

Osavuositiedot laatiminen edellyttää, että yhtiön johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitujen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määrään. Toteutuneet tulokset saattavat olla erilaisia näihin arvioihin verrattuna.

Tämän osavuositiedot laatimisen yhteydessä johdon tekemät merkittävät konsernin laadintaperiaatteisiin ja keskeisiin epävarmuustekijöihin liittyneet arviot ovat samoja, joita sovellettiin konsernitilinpäätöksessä 2013.

4. Tiedot segmenteittäin

Fortum uudisti liiketoimintarakenteensa 1.3.2014 alkaen. Uudelleenorganisoinnin myötä Fortumin raportoitavia segmenttejä on jatkossa neljä viiden sijaan. Aikaisemmin erillisinä raportoidut Heat- ja Electricity Sales-segmentit raportoidaan jatkossa yhdessä Heat, Electricity Sales and Solutions-segmenttinä. Muutoksella on myös ollut muita pienempiä vaikutuksia segmenttien sisältöön liittyen lähinnä tiettyjen keskitettyjen toimintojen siirtämiseen osaksi liiketoiminta-alueita. Fortum raportoi tuloksensa uuden liiketoimintarakenteen mukaisesti vuoden 2014 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen. IFRS:n mukaiset raportoitavat segmentit on uudelleennimetty vastaavasti.

Yhtiön neljä raportointisegmenttiä liiketoiminta-alueineen ovat:

- Power and Technology - Vesi-, ydin- ja lämpövoimatutanto, asiantuntijapalveluita tarjoava Power solutions, tuotannon ohjaus ja trading sekä tutkimus-, kehitys- ja teknologia-toiminnot. Segmentti koostuu kahdesta liiketoiminta-alueesta: Hydro Power and Technology-divisioonasta ja Nuclear and Thermal Power-divisioonasta.
- Heat, Electricity Sales and Solutions - Sähkön ja lämmön yhteistuotanto (CHP), kaukolämpöliiketoiminta ja yritysten lämpöratkaisut, aurinkovoiman tuotanto, sähkön myynti ja siihen liittyvät ratkaisut sekä konsernitason kestävä kehityksen toiminnot.
- Russia - Fortumin liiketoiminta Venäjällä.
- Distribution - Sähkönjakelu liiketoiminta.

Kvartterikohtaisia uuden liiketoimintarakenteen mukaisia segmenttitietoja vuodelta 2013 on esitetty vuoden 2014 ensimmäisen osavuositiedot liitteessä.

Myyntien sähkönsiirtoliiketoimintojen luvut sisältyvät segmenttitietoihin siihen saakka kun liiketoiminnan myynnit saatettiin päätökseen. Maakohtaisia tietoja on esitetty osavuositiedot yhteydessä julkistettavassa Quarterly information -dokumentissa.

Liikevaihto						Edelliset
milj. euroa	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	12kk
Sähkönmyynti ilman välillisiä veroja	682	799	1 525	1 771	3 284	3 038
Lämmön myynti	142	150	431	474	828	785
Sähkön siirto	139	219	426	551	1 024	899
Muut myynnit	54	36	108	62	173	219
Yhteensä	1 016	1 205	2 489	2 858	5 309	4 940

Liikevaihto segmenteittäin						Edelliset
milj. euroa	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	12kk
Power and Technology ¹⁾	487	548	1 072	1 213	2 252	2 111
- josta sisäistä	16	13	55	35	69	89
Heat, Electricity Sales and Solutions ¹⁾	269	308	715	839	1 516	1 392
- josta sisäistä	4	20	22	52	87	57
Russia	234	251	567	595	1 119	1 091
- josta sisäistä	0	0	0	0	0	0
Distribution	148	227	449	566	1 064	947
- josta sisäistä	4	3	9	8	19	20
Muut ¹⁾	14	14	28	29	63	62
- josta sisäistä	11	12	23	25	54	52
Nord Pool netotus ²⁾	-101	-95	-234	-266	-478	-446
Eliminoinnit	-35	-49	-108	-119	-228	-217
Yhteensä	1 016	1 205	2 489	2 858	5 309	4 940

¹⁾ Sekä ulkoinen että sisäinen liikevaihto sisältää realisoituneiden suojausinstrumenttien vaikutukset. Vaikutus liikevaihtoon voi olla positiivinen tai negatiivinen riippuen keskimääräisen sopimushinnan ja realisoituneen spot-hinnan erotuksesta.

²⁾ Tuntiperusteiset myynnit ja ostot Nord Poolilta netotetaan konsernitasolla ja esitetään joko tuottona tai kuluna sen mukaan, onko Fortum tiettyä hetkenä nettomyyjä vai netto-ostaja.

Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin						Edelliset
milj. euroa	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	12kk
Power and Technology	183	210	434	513	859	780
Heat, Electricity Sales and Solutions	11	13	59	70	109	98
Russia	28	20	102	61	156	197
Distribution	45	60	164	197	332	299
Muut	-13	-14	-27	-28	-54	-53
Yhteensä	255	289	732	813	1 403	1 322

Liikevoitto segmenteittäin						Edelliset
milj. euroa	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	12kk
Power and Technology	151	338	413	600	922	735
Heat, Electricity Sales and Solutions	67	24	112	75	134	171
Russia	28	20	101	61	156	196
Distribution	63	61	2 030	197	349	2 182
Muut	-13	-14	-28	-28	-53	-53
Yhteensä	295	429	2 629	905	1 508	3 232

Kertaluonteiset erät segmenteittäin						Edelliset
milj. euroa	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	12kk
Power and Technology	5	0	6	5	25	26
Heat, Electricity Sales and Solutions	53	0	54	0	18	72
Russia	0	0	0	0	0	0
Distribution	15	0	1 865	0	17	1 882
Muut	0	0	0	0	1	1
Yhteensä	73	0	1 925	5	61	1 981

Vuoden 2014 toisen neljänneksen kertaluonteisiin eriin Distribution ja Heat, Electricity Sales and Solutions -segmenteissä sisältyy Norjan sähkönsiirto- ja lämpöliiketoiminnan myynti, josta kirjattiin noin 68 miljoonan euron myyntivoitto.

Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät segmentteittäin

milj. euroa	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	Edelliset 12kk
Power and Technology ¹⁾	-37	128	-27	83	38	-72
Heat, Electricity Sales and Solutions	3	10	-1	5	7	1
Russia	0	0	0	0	0	0
Distribution	2	1	1	0	0	1
Muut	-1	0	0	1	1	0
Yhteensä	-32	140	-28	88	45	-71

¹⁾ Sisältää Fortumin Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuuteen kohdistuvan kirjanpitoikäisyyden vaikutukset, yhteensä milj. euroa:

	0	34	-4	31	23	-12
--	---	----	----	----	----	-----

Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät pääasiassa niiden tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisinstrumenttien vaikutuksen, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa IAS 39 mukaisesti. Muut-segmentti sisältää pääosin erät, jotka syntyvät suojauslaskennan statuksen muuttuessa konsernitasolla. Power and Technology -segmenttiin sisältyy kirjanpitoikäisyyden vaikutus, joka aiheutuu siitä, että IFRIC 5:n mukaan Fortumin Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuuden tasearvo ei saa ylittää IFRS:n mukaisesti laskettua varauksen määrää taseessa.

Vertailukelpoinen käyttökate segmentteittäin

milj. euroa	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	Edelliset 12kk
Power and Technology	213	241	496	575	1 007	928
Heat, Electricity Sales and Solutions	36	39	109	119	211	201
Russia	64	49	177	120	258	315
Distribution	80	113	251	304	548	495
Muut	-11	-13	-24	-26	-49	-47
Yhteensä	382	429	1 009	1 093	1 975	1 891

Käyttökate (EBITDA) lasketaan lisäämällä poistot ja arvonalentumiset liikevoittoon. Vertailukelpoinen käyttökate ei sisällä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eräiä eikä tuotantokapasiteettia koskeviin ehtoihin liittyvän varauksen purun nettovaikutusta.

Poistot ja arvonalentumiset segmentteittäin

milj. euroa	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	Edelliset 12kk
Power and Technology ¹⁾	30	32	61	63	148	146
Heat, Electricity Sales and Solutions	25	25	50	49	102	103
Russia	40	39	79	69	150	160
Distribution	35	53	87	107	216	196
Muut	2	1	3	2	5	6
Yhteensä	131	150	281	290	621	612

¹⁾ Sisältää vuoden 2013 kolmannella neljänneksellä kirjattua 20 miljoonan euron arvonalentumiskirjauksen liittyen Inkoon voimalaitokseen.

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta segmentteittäin

milj. euroa	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	Edelliset 12kk
Power and Technology ^{1), 2)}	-10	2	-20	-9	4	-7
Heat, Electricity Sales and Solutions	6	5	63	63	91	91
Russia	18	22	32	41	46	37
Distribution	0	-2	3	1	4	6
Muut	23	7	32	17	32	47
Yhteensä	37	34	109	112	178	175

¹⁾ Sisältää kirjanpitoikäisyyden vaikutukset, jotka johtuvat Fortumin osakkuusyritysten osuuksista suomalaisissa ja ruotsalaisissa ydinjätehuoltorahastoissa, yhteensä milj. euroa:

	-2	0	-3	-2	-6	-7
--	----	---	----	----	----	----

²⁾ Suurin osa Power and Technology-segmentin osakkuusyrityksistä on tuotantoyhtiöitä, joilta Fortum ostaa sähköä omakustannushintaan, johon sisältyvät korot, valmisteverot ja välittömät verot.

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä segmenteittäin

milj. euroa	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Power and Technology	862	902	896
Heat, Electricity Sales and Solutions	606	581	592
Russia	507	487	463
Distribution	0	86	52
Muut	346	342	339
Yhteensä	2 321	2 397	2 341

¹⁾ Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä kesäkuun 2013 lopussa sisältää myytävänä olevia omaisuuseriä 58 miljoonaa euroa.

Katso lisätietoja osuuksista osakkuus- ja yhteisyrityksissä liitteestä 12 ja osakkuusyrittäjädivestoinneista liitteestä 6.

Investoinnit käyttöomaisuuteen segmenteittäin

milj. euroa	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	Edelliset 12kk
Power and Technology	37	43	72	69	179	182
Heat, Electricity Sales and Solutions	14	26	27	59	123	91
Russia	71	98	129	169	435	395
Distribution	35	59	60	109	255	206
Muut	-3	2	0	2	12	10
Yhteensä	153	227	288	407	1 005	886
Josta aktivoituja vieraan pääoman menoja	12	12	22	35	60	47

Bruttoinvestoinnit osakkeisiin segmenteittäin

milj. euroa	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	Edelliset 12kk
Power and Technology	0	1	0	1	2	1
Heat, Electricity Sales and Solutions	0	11	0	11	11	0
Russia	26	0	27	0	0	27
Distribution	0	0	0	0	0	0
Muut	0	0	0	0	2	2
Yhteensä	26	12	27	13	15	29

Bruttodivestoinnit osakkeisiin segmenteittäin

milj. euroa	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	Edelliset 12kk
Power and Technology	0	0	1	35	79	45
Heat, Electricity Sales and Solutions	135	0	136	0	11	147
Russia	1	0	1	0	0	1
Distribution	180	0	2 681	0	52	2 733
Muut	2	0	2	0	0	2
Yhteensä	319	0	2 820	35	142	2 927

Lisätietoja divestoinneista liitteestä 6 ja rahavirtalaskelman lisätiedoista.

Sidottu pääoma segmenteittäin

milj. euroa	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Power and Technology	6 113	6 402	6 355
Heat, Electricity Sales and Solutions	2 176	2 287	2 295
Russia	3 870	3 793	3 846
Distribution	2 642	3 742	3 745
Muut	354	415	295
Yhteensä	15 155	16 639	16 537

Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto segmenteittäin			
%	Edelliset		
	12kk	31.12.2013	
Power and Technology	12,6	13,8	
Heat, Electricity Sales and Solutions	8,4	8,7	
Russia	6,2	5,2	
Distribution	9,1	8,8	
Muut	-1,8	-6,9	

Sidotun pääoman tuotto segmenteittäin			
%	Edelliset		
	12kk	31.12.2013	
Power and Technology	11,6	14,5	
Heat, Electricity Sales and Solutions	11,5	9,7	
Russia	6,2	5,2	
Distribution ¹⁾	65,3	9,3	
Muut	-1,7	-8,5	

¹⁾ Myyntivoitto vaikuttaa edelliset 12kk lukuun (lisätietoja liitteestä 6).

Sidotun pääoman tuotto on laskettu jakamalla vuotuisen liikevoiton ja 'Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta' -erän summa keskimääräisellä sidotulla pääomalla. Keskimääräinen sidottu pääoma on laskettu käyttämällä avaavan taseen ja kunkin neljänneksen lopun arvoja.

Varat segmenteittäin			
milj. euroa	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Power and Technology	7 062	7 454	7 366
Heat, Electricity Sales and Solutions	2 648	2 771	2 860
Russia	4 114	4 193	4 150
Distribution	2 715	4 239	4 271
Muut	509	546	437
Eliminoinnit	-178	-256	-293
Sidottuun pääomaan sisältyvät varat	16 870	18 947	18 791
Korolliset saamiset	2 296	2 386	2 477
Laskennalliset verosaamiset	116	130	126
Muut varat ¹⁾	589	465	704
Rahat ja pankkisaamiset	2 157	1 025	1 250
Varat yhteensä	22 030	22 955	23 348

¹⁾ Muut varat vuoden 2013 lopussa sisältävät pankkisaamisia 15 miljoonaa euroa, jotka sisältyvät taseen myytävänä oleviin omaisuuseriin.

Vieras pääoma segmenteittäin			
milj. euroa	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Power and Technology	949	1 053	1 010
Heat, Electricity Sales and Solutions	472	483	565
Russia	244	400	304
Distribution	73	498	526
Muut	155	131	142
Eliminoinnit	-178	-256	-293
Sidottuun pääomaan sisältyvä vieras pääoma	1 716	2 309	2 254
Laskennalliset verovelat	1 297	1 533	1 338
Muu vieras pääoma	342	339	573
Sijoitettuun pääomaan sisältyvä vieras pääoma	3 355	4 180	4 166
Korollinen vieras pääoma ¹⁾	7 166	9 000	9 058
Oma pääoma	11 509	9 775	10 124
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä	22 030	22 955	23 348

¹⁾ Korollinen vieras pääoma vuoden 2013 lopussa sisältää 20 miljoonaa euroa korollisia velkoja, jotka sisältyvät taseen myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvien

Muut varat ja muu vieras pääoma, jotka eivät sisälly sidottuun pääomaan segmenteittäin, sisältävät pääasiassa tuloverosaamiset ja -velat, jaksotetut korkokulut, korkojohdannaisista johtuvat saamiset ja velat, sekä sellaiset suojauksista johtuvat saamiset ja velat, joihin sovelletaan suojauslaskentaa.

Henkilöstön lukumäärä					
			30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Power and Technology			1 791	2 009	1 723
Heat, Electricity Sales and Solutions			1 947	2 116	1 968
Russia			4 189	4 297	4 162
Distribution			384	782	805
Muut			535	564	528
Yhteensä			8 846	9 768	9 186

Henkilöstö keskimäärin					
			I-II/2014	I-II/2013	2013
Power and Technology			1 681	1 936	1 900
Heat, Electricity Sales and Solutions			1 960	2 098	2 051
Russia			4 172	4 279	4 245
Distribution			585	766	786
Muut			541	560	550
Yhteensä			8 939	9 640	9 532

Henkilöstö keskimäärin lasketaan käyttäen koko raportointikauden kuukausittaisia keskiarvoja.

5. Rahoitusriskien hallinta

Konsernin riskienhallinnan periaatteisiin ei ole tehty merkittäviä muutoksia katsauskaudella. Riskienhallinnan tavoitteet ja periaatteet ovat yhdenmukaisia vuoden 2013 konsernitilinpäätöksessä esitettyjen tietojen kanssa.

Käypien arvojen hierarkiatasot

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on esitetty seuraavien käyvän arvon määrittämiseen perustuvien hierarkiatasojen mukaisesti:

Taso 1: täysin samanlaisten varojen tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla;

Taso 2: muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina);

Taso 3: omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (ei todettavissa olevat syöttötiedot).

Katso myös laadintaperiaatteet konsernitilinpäätöksen 2013 liitetiedossa 17 Rahoitusvarat ja -velat käypään arvoon

Rahoitusvarat

milj. euroa	Taso 1			Taso 2			Taso 3			Netotus ²⁾			Yhteensä		
	30.6. 2014	30.6. 2013	30.12. 2013	30.6. 2014	30.6. 2013	30.12. 2013	30.6. 2014	30.6. 2013	30.12. 2013	30.6. 2014	30.6. 2013	30.12. 2013	30.6. 2014	30.6. 2013	30.12. 2013
Pitkäaikaisissa varoissa															
Myytäviksi olevat rahoitusvarat ¹⁾	1	1	1				29	30	30				30	31	31
Johdannaisinstrumentit															
Sähköjohdannaiset															
Sovelletaan suojauslaskentaa				33	69	54				-9	-16	-12	25	54	42
Ei sovelleta suojauslaskentaa				82	91	71				-28	-34	-28	54	57	43
Korko- ja valuuttajohdannaiset															
Sovelletaan suojauslaskentaa				184	131	94							184	131	94
Ei sovelleta suojauslaskentaa				185	110	186							185	110	186
Öljy- ja muut futuurit ja termiinit															
Sovelletaan suojauslaskentaa													0	0	0
Ei sovelleta suojauslaskentaa	9	34	3	1	1					-3	-13		7	21	3
Pitkäaikaisissa varoissa	10	35	4	485	402	405	29	30	30	-40	-63	-40	484	404	399
Lyhytaikaisissa varoissa															
Johdannaisinstrumentit															
Sähköjohdannaiset															
Sovelletaan suojauslaskentaa				101	94	127				-17	-30	-23	84	64	104
Ei sovelleta suojauslaskentaa	2	16	2	172	215	250				-100	-116	-164	74	115	88
Korko- ja valuuttajohdannaiset															
Sovelletaan suojauslaskentaa				13	6	5							13	6	5
Ei sovelleta suojauslaskentaa				113	176	80							113	176	80
Öljy- ja muut futuurit ja termiinit															
Sovelletaan suojauslaskentaa		3	1							0		-1	0	3	0
Ei sovelleta suojauslaskentaa	59	220	59			2				-29	-139	-32	31	81	29
Lyhytaikaisissa varoissa	61	239	62	399	492	464	0	0	0	-146	-286	-220	314	445	307
Yhteensä	71	275	66	884	894	869	29	30	30	-186	-349	-260	798	849	706

Rahoitusvelat

milj. euroa	Taso 1			Taso 2			Taso 3			Netotus ²⁾			Yhteensä		
	30.6. 2014	30.6. 2013	30.12. 2013	30.6. 2014	30.6. 2013	30.12. 2013	30.6. 2014	30.6. 2013	30.12. 2013	30.6. 2014	30.6. 2013	30.12. 2013	30.6. 2014	30.6. 2013	30.12. 2013
Pitkäaikaisissa veloissa															
Myytävisissä olevat rahoitusvelat ³⁾				1 363	1 637	1 299							1 363	1 637	1 299
Johdannaisinstrumentit															
Sähköjohdannaiset															
Sovelletaan suojauslaskentaa				16	23	19				-9	-16	-12	7	7	7
Ei sovelleta suojauslaskentaa		1		73	55	58				-28	-34	-28	45	21	30
Korko- ja valuuttajohdannaiset															
Sovelletaan suojauslaskentaa				80	50	72							80	50	72
Ei sovelleta suojauslaskentaa				59	42	71							59	42	71
Öljy- ja muut futuurit ja termiinit															
Ei sovelleta suojauslaskentaa	5	21	2							-3	-13		3	7	2
Pitkäaikaisissa veloissa	5	22	2	1 591	1 807	1 519	0	0	0	-40	-63	-40	1 557	1 766	1 480
Lyhytaikaisissa veloissa															
Johdannaisinstrumentit															
Sähköjohdannaiset															
Sovelletaan suojauslaskentaa				18	31	23				-17	-30	-23	0	1	0
Ei sovelleta suojauslaskentaa	2	16	3	128	124	192				-100	-116	-164	30	23	31
Korko- ja valuuttajohdannaiset															
Sovelletaan suojauslaskentaa				13	5	5							13	5	5
Ei sovelleta suojauslaskentaa				59	30	48							59	30	48
Öljy- ja muut futuurit ja termiinit															
Sovelletaan suojauslaskentaa		6	2									-1	0	6	1
Ei sovelleta suojauslaskentaa	40	208	41							-29	-139	-32	11	69	10
Lyhytaikaisissa veloissa	42	230	46	218	190	268	0	0	0	-146	-286	-220	113	134	95
Yhteensä	47	252	48	1 809	1 997	1 787	0	0	0	-186	-349	-260	1 670	1 900	1 575

¹⁾ Myytävissä olevat rahoitusvarat, jotka ovat muita kuin osakkuus- ja yhteisyritysosakkeita, koostuvat pääosin listaamattomien yhtiöiden osakkeista, arvoltaan 29 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 30). Osakkeiden käypää arvoa ei pystytä määrittelemään luotettavasti ja ne on arvostettu hankintamenoonsa vähennettynä mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisältyvien listattujen yritysten osakkeiden käypä arvo oli 1 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 1). Fortumin omaan pääomaan kirjattujen kertyneiden käypien arvojen muutokset olivat -3 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: -3).

²⁾ Kun sähkö-, öljy ja muiden hyödykepörssien kanssa tehdyillä standardijohdannais sopimuksilla on samanaikainen toimitus, saamiset ja velat netotetaan.

³⁾ Osuus joukkovelkakirjalainasta, johon sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa.

Korko- ja valuuttajohdannaisten netto käypä arvo on 284 miljoonaa euroa, varat 495 miljoonaa euroa ja velat 211 miljoonaa euroa. Fortumilla on käteisvakuuksia perustuen Credit Support Annex sopimuksiin, joita Fortumilla on joidenkin vastapuolten kanssa. Kesäkuun lopussa 2014 Fortum oli saanut 142 miljoonaa euroa näistä Credit Support Annex sopimuksista. Saatu raha on kirjattu lyhytaikaisiin velkoihin.

Lisätietoja näihin vakuuksiin liittyvistä korollisista veloista on liitetiedossa 14 Korolliset velat sekä liitetiedossa 17 Pantatut varat.

6. Yrityshankinnat ja -myynnit sekä myytävänä olevat omaisuuserät

Yrityshankinnat

Vuoden 2014 kahden ensimmäisen neljänneksen tai vuoden 2013 aikana ei ollut olennaisia yrityshankintoja.

Yritysmyyntit

Yritysmyyntit vuoden 2014 ensimmäisellä vuosipuoliskolla

Huhtikuussa 2014 Fortum sopi myyvänsä Norjan sähkönsiirtoliiketoimintansa Oslon pörssissä noteeratulle energiayhtiö Hafslundille ja Norjan lämpöliiketoimintansa iCON Infrastructure Partners II, L.P. -rahastolle. Samassa yhteydessä Fortum sopi myös myyvänsä osuutensa Fredrikstad Energi AS:ssä (49 %) ja Fredrikstad Energi Nett AS:ssä (35 %) Hafslundille. Kaupat saatettiin päätökseen toisen neljänneksen aikana sen jälkeen kun tarvittavat viranomaishyväksynnot oli saatu ja tavanomaiset yrityskaupan ehdot oli täytetty.

Yritysmyyntien velaton kauppahinta oli yhteensä noin 340 miljoonaa euroa. Myynneistä kirjattiin 16 miljoonan euron myyntivoitto Distribution -segmentin vuoden 2014 toisen neljänneksen tulokseen ja 52 miljoonan euron myyntivoitto Heat and Electricity Sales and Solutions -segmentin vuoden 2014 toisen neljänneksen tulokseen. Myyntivoitot vastaavat noin 0,08 euroa osaketta kohden.

Tammikuussa 2014 Fortum sopi Kalajoella sijaitsevan Tohkojan tuulivoimahankkeensa myynnistä wpd europe GmbH:lle. Kauppa saatettiin päätökseen vuoden 2014 toisen neljänneksen aikana. Kaupalla oli Fortumille vähäinen positiivinen vaikutus Power and Technology-segmentin tulokseen.

Tammikuussa 2014 Fortum myi 30 prosentin osuutensa ruotsalaisessa energiayhtiö Karlshamns Kraft AB:ssä yhtiön pääomistajalle E.ONille. Kaupalla on vähäinen vaikutus Power and Technology-segmentin ensimmäisen vuosineljänneksen tulokseen.

Joulukuussa 2013 Fortum ilmoitti sopineensa Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnistä Suomi Power Networks Oy:lle, jonka omistaa suomalaisten ja kansainvälisten sijoittajien ryhmä.

Velaton kauppahinta on 2,55 miljardia euroa. Fortum kirjasi 1,85 miljardin euron myyntivoiton eli 2,08 euroa osaketta kohden. Myyntivoitto kirjattiin Fortumin Distribution-segmentin vuoden ensimmäisen neljänneksen tulokseen.

Yritysmyyntit vuoden 2013 aikana

Vuoden 2013 aikana Fortum myi pienvesivoimalaitoksia Ruotsissa. Myynnistä kirjattiin vähäinen myyntivoitto Power and Technology-segmentin tulokseen.

Kesäkuussa 2013 Fortum myi 47,9 %:n osuutensa ruotsalaisesta Härjeåns Kraft AB:stä suomalaiselle energiayhtiölle Oy Herrfors Ab:lle, joka on Katternö -konsernin tytäryhtiö. Kauppahinta oli 445 miljoonaa Ruotsin kruunua (noin 51 miljoonaa euroa). Kauppa saatettiin päätökseen heinäkuussa ja 17 miljoonan euron myyntivoitto kirjattiin Distribution-segmentin kolmannen neljänneksen tulokseen.

Heinäkuussa 2013 Fortum saattoi päätökseen 33 %:n osuutensa myynnin norjalaisesta Infatek ASA:sta Tritonin hallitsemalle rahastolle. Kauppahinta oli 295 miljoonaa Norjan kruunua (noin 38 miljoonaa euroa) ja kaupasta syntynyt myyntivoitto 11 miljoonaa euroa kirjattiin Power and Technology-segmentin kolmannen neljänneksen tulokseen.

Vuoden viimeisellä neljänneksellä saatiin päätökseen useita yritysmyyntejä, joilla oli vähäinen vaikutus Fortumin Heat, Electricity Sales and Solutions-segmentin tulokseen. Marraskuussa 2013 Fortum myi 50 % omistusosuutensa Riihimäen Kaukolämpö Oy:ssä Riihimäen kaupungille (40 %) ja Riihimäen Kaukolämpö Oy:lle (10 %).

Joulukuussa 2013 Fortum myi Eurassa sijaitsevan Kauttuan sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksensa suomalaiselle energiayhtiö Adven Oy:lle. Joulukuussa 2013 Fortum myi myös sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitoksensa ja maakaasu- ja kaukolämpöverkkonsa Nokialla Leppäkosken Sähkö -konsernille. Samoin Fortumin Uimaharjun sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitos siirtyi Stora Ensolle 31.12.2013 vuonna 1990 tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Osakemyynnit (brutto)

milj. euroa	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	Edelliset 12kk
Myyneistä rahana saadut suoritus	261	2	2 684	15	22	2 691
Korolliset velat myydyissä tytäryrityksissä	55	0	135	22	22	135
Myynteihin liittyvien saamisten muutos	0	-2	0	-2	-2	0
Myydyt tytäryritysosakkeet (brutto)	318	0	2 819	35	42	2 826
Myydyt osakkuusyrittösakkeet (brutto)	0	0	1	0	100	101
Myydyt myytävissä olevat rahoitusvarat	1	0	1	0	0	1
Yhteensä	319	0	2 820	35	142	2 927

Myytävänä olevat omaisuuserät kauden lopussa

Kesäkuun 2014 lopussa taseessa ei ollut myytävänä olevia omaisuuseriä. Suomen sähkösiirtoliiketoimintaan liittyvät omaisuuserät ja niihin liittyvät velat on luokiteltu taseessa 31.12.2013 myytävänä oleviksi omaisuuseriksi. Myynti saatettiin päätökseen maaliskuussa 2014.

Kesäkuun 2013 lopussa olleet myytävänä olevat omaisuuserät sisälsivät 47,9 prosentin osuuden Härjeåns Kraft AB:stä sekä 33 prosentin osuuden Infratek ASA:sta. Myynnit saatettiin päätökseen vuoden kolmannen neljänneksen aikana.

Myytävänä olevat omaisuuserät ¹⁾

milj. euroa	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Aineettomat ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0	58	1 116
Muut varat	0	0	42
Rahat ja pankkisaamiset	0	0	15
Yhteensä	0	58	1 173

Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat ¹⁾

milj. euroa	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Korollinen vieras pääoma	0	0	20
Laskennalliset verovelat	0	0	141
Liittymismaksut	0	0	306
Muu vieras pääoma	0	0	73
Yhteensä	0	0	540

¹⁾ Yllä olevat erät on esitetty ilman Fortumin muilta tytäryhtiöiltä olevia saamia tai velkoja, kuten sisäistä rahoitusta, joka oli 61 miljoonaa euroa 31.12.2013.

Vaikutus Distribution-segmentin tietoihin

Myyntien sähkösiirtoliiketoimintojen luvut sisältyvät segmenttietoihin siihen saakka kun liiketoiminnan myynnit saatettiin päätökseen. Maakohtaisia tietoja on esitetty osavuositiedon yhteydessä julkistettavassa Quarterly information -dokumentissa.

7. Valuuttakurssit

Kauden lopun valuuttakurssit perustuvat Euroopan keskuspankin julkaisemiin tilinpäätöshetken kursseihin. Keskimääräinen valuuttakurssi on laskettu kunkin kuukauden lopun Euroopan keskuspankin kurssien ja edellisen vuoden viimeisen päivän kurssien keskiarvona. Keskeisimmät Fortum-konsernissa käytetyt kurssit ovat:

Keskimääräinen valuuttakurssi	1-6/2014	1-3/2014	1-12/2013	1-9/2013	1-6/2013	1-3/2013
Ruotsi (SEK)	8,9774	8,8777	8,6624	8,6040	8,5599	8,5043
Norja (NOK)	8,3174	8,3510	7,8266	7,6958	7,5555	7,4456
Puola (PLN)	4,1776	4,1857	4,2027	4,2097	4,1954	4,1501
Venäjä (RUB)	47,8497	47,9490	42,4441	41,7516	40,8468	40,2378

Kauden lopun valuuttakurssi	30.6.2014	31.3.2014	31.12.2013	30.9.2013	30.6.2013	31.3.2013
Ruotsi (SEK)	9,1762	8,9483	8,8591	8,6575	8,7773	8,3553
Norja (NOK)	8,4035	8,2550	8,3630	8,1140	7,8845	7,5120
Puola (PLN)	4,1568	4,1719	4,1543	4,2288	4,3376	4,1804
Venäjä (RUB)	46,3779	48,7800	45,3246	43,8240	42,8450	39,7617

8. Tuloverot

Tuloverokanta vuoden 2014 kahdella ensimmäisellä neljänneksellä oli 4,7% (I-II/2013: 18,2%). Verokantaan vaikutti pääosin verovapaa myyntivoitto Suomessa. Tuloslaskelman verokantaan vaikuttaa myös aina se, että osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta lasketaan verojen jälkeen. Vuoden 2014 kahden ensimmäisen neljänneksen veroprosentti, lukuunottamatta osuutta osakkuusyritysten voitoista ja verovapaita myyntivoittoja oli 20,6 % (I-II/2013: 21,0%).

Suomen yhteisöverokanta laski 24.5 %:sta 20%:iin 1.1.2014 alkaen. Verokannan muutoksesta johtuva positiivinen kertaluonteinen vaikutus vuoden 2013 veroihin oli noin 79 miljoonaa euroa.

9. Osakekohtainen osinko

Yhtiökokous 8.4.2014 päätti jakaa osinkoa tilikaudelta 2013 1,10 euroa osakkeelta, yhteensä 977 miljoonaa euroa. Osinkoa ei ole kirjattu osinkovelaksi tässä tilinpäätöksessä. Osinko maksettiin 22.4.2014.

Yhtiökokous päätti 9.4.2013 jakaa osinkoa tilikaudelta 2012 1,00 euroa osakkeelta, yhteensä 888 miljoonaa euroa. Osinko maksettiin 19.4.2013.

10. Aineettomien hyödykkeiden muutos

milj. euroa	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Kirjanpitoarvo kauden alussa	384	427	427
Käyttöomaisuusinvestoinnit	22	12	46
Päästöoikeuksien muutokset	-14	-8	7
Vähennykset	-1	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-13	-11	-26
Myynnit	-18	0	-3
Uudelleenryhmittelyt	9	0	2
Siirrot myytävänä oleviin omaisuuseriin ¹⁾	0	0	-35
Muuntoerot ja muut muutokset	-4	-19	-34
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	364	402	384
Kirjanpitoarvoon sisältyvä liikearvo kauden lopussa	265	291	275
Muuntoerokirjausten vaikutus liikearvon määrään	-6	-18	-34

11. Aineellisten hyödykkeiden muutos

milj. euroa	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Kirjanpitoarvo kauden alussa	12 849	14 235	14 235
Tytärtyhtiöhankinnat	0	10	10
Käyttöomaisuusinvestoinnit	266	394	959
Ydinvoiman käytöstäpoistamiskulut	0	46	45
Vähennykset	-2	0	-47
Poistot ja arvonalentumiset	-268	-280	-594
Myynnit	-205	-27	-27
Uudelleenryhmittelyt	-9	0	-2
Siirrot myytävänä oleviin omaisuuseriin ¹⁾	0	0	-1 081
Muuntoerot ja muut muutokset	-305	-394	-649
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	12 327	13 984	12 849

¹⁾ Suomen sähkönsiirtoliiketoiminnan omaisuuserät on luokiteltu taseessa 31.12.2013 myytävissä oleviin omaisuuseriin.

12. Muutokset osuuksissa osakkuus- ja yhteisyrityksissä

milj. euroa	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Kirjanpitoarvo kauden alussa	2 341	2 373	2 373
Osakkuusyritysten hankinnat	25	0	0
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	109	112	178
Saadut osingot	-48	-57	-73
Osakkuusyritysten muut laajan tuloksen erät	3	40	55
Muuntoerot ja muut muutokset	-41	-73	-128
Myynnit	-69	0	-65
Siirrot myytävänä oleviin omaisuuseriin	0	-58	0
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	2 321	2 339	2 341

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta

Fortumin osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta vuoden 2014 toisella neljänneksellä oli 37 miljoonaa euroa (II/2013: 34), josta Hafslundin osuus oli 22 miljoonaa euroa (II/2013: 7), TGC-1:n osuus 18 miljoonaa euroa (II/2013: 22) ja Fortum Värmen osuus 4 miljoonaa euroa (II/2013: 2).

Fortumin laadintaperiaatteiden mukaisesti Hafslundin ja TGC-1:n tulos sisältyy Fortumin lukuihin edellisen neljänneksen julkaistujen lukujen perusteella, sillä tavallisesti viimeisin osavuositiedot ei ole vielä saatavilla. Hafslund julkaisi vuoden 2014 toisen vuosineljänneksen osavuositiedot 10.7.2014. Hafslundin toisen vuosineljänneksen tulosvaikutusta ei ole huomioitu Fortumin toisen vuosineljänneksen tuloksessa.

Fortumin kumulatiivinen osuus osakkuusyritysten tuloksesta vuoden 2014 kahdelta ensimmäiseltä neljännekseltä oli 109 miljoonaa euroa (I-II/2013: 112), josta Värmen osuus oli 48 miljoonaa euroa (I-II/2013: 51), Hafslundin osuus 31 miljoonaa euroa (I-II/2013: 16), TGC-1:n osuus 32 miljoonaa euroa (I-II/2013: 41) ja Gasum 7 miljoonaa euroa (I-II/2013: 6).

Fortumin osuus osakkuusyritysten tuloksesta vuonna 2013 oli 178 miljoonaa euroa, josta Värmen osuus oli 73 miljoonaa euroa, Hafslundin osuus 31 miljoonaa euroa, TGC-1:n osuus 46 miljoonaa euroa ja Gasumin osuus 8 miljoonaa euroa.

Hankinnat ja myynnit

Katsauskauden aikana Fortum hankki lisää osakkeita osakkuusyhtiöstään Territorial Generating Company 1. Hankinnan jälkeen Fortumin omistusosuus TGC-1:stä on 29.45%.

Vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen aikana Power and Technology -segmentti myi Fortumin 30%:n osuuden Karlshamn Kraft AB:stä (katso liite 6).

Saadut osingot

Vuoden 2014 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana Fortum oli saanut osakkuusyhtiöiltään osinkoa 48 miljoonaa euroa (I-II/2013: 57), josta Värmeltä saadut osingot olivat 22 miljoonaa euroa (I-II/2013: 23) ja Hafslundilta saadut osingot 20 miljoonaa euroa (I-II/2013: 22).

13. Korolliset saamiset

milj. euroa	Tasearvo	Käypä arvo	Tasearvo	Käypä arvo
	30.6.2014	30.6.2014	31.12.2013	31.12.2013
Pitkäaikaiset lainasaamiset	2 296	2 413	2 600	2 702
Rahoitusleasingsaamiset	0	0	2	4
Pitkäaikaiset korolliset saamiset yhteensä ¹⁾	2 296	2 413	2 602	2 706
Muut lyhytaikaiset korolliset saamiset	0	0	1	1
Yhteensä	2 296	2 413	2 603	2 707

¹⁾ Tasearvo sisältää pitkäaikaisen saatavan lyhytaikaisen osuuden 5 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 5).

Pitkäaikaisiin lainasaamisiin sisältyy saamia osakkuusyrityksiltä ja yhteisyrityksiltä yhteensä 2 285 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 2 587). Näihin saamisiin sisältyy 1 266 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 1 312) ruotsalaisilta ydinvoima-osakkuusyrityksiltä OKG AB:lta ja Forsmark Kraftgrupp AB:lta, joita rahoitetaan pääsääntöisesti osakaslainoilla osakkaiden omistusosuuksien suhteessa. Pitkäaikaisiin lainasaamisiin sisältyy myös saamia Fortum Värmeltä 873 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 1 135) ja Teollisuuden Voima Oyj:ltä 85 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 85).

TVO:n rakentamaa Olkiluoto 3 -ydinvoimalaa rahoitetaan ulkoisilla lainoilla, osakekannalla ja osakaslainoilla TVO:n osakkeenomistajien välisten osakassopimusten perusteella. Kesäkuun 2014 lopussa Fortum oli myöntänyt 70 miljoonaa euroa osakaslainaa koskien Olkiluoto 3 -ydinvoimalan rakentamista, jolle Fortum on tämän lisäksi sitoutunut antamaan korkeintaan 125 miljoonaa euroa lisärahoitusta. TVO:lle on myös myönnetty osakaslainaa EUR 15 miljoonaa euroa rahoittamaan Olkiluoto 4:n suunnittelua. Tälle Fortum on sitoutunut antamaan 57 miljoonaa euroa lisärahoitusta.

14. Korollinen vieras pääoma ja rahat ja pankkisaamiset

Korolliset velat	Tasearvo		Käypä arvo	
	30.6.2014	30.6.2014	31.12.2013	31.12.2013
milj. euroa				
Joukkovelkakirjalainat	4 739	5 097	5 839	6 232
Lainat rahoituslaitoksilta	808	865	854	912
Muut pitkäaikaiset korolliset velat ¹⁾	1 411	1 470	1 494	1 515
Pitkäaikaiset korolliset velat yhteensä ²⁾	6 958	7 432	8 187	8 659
Yritystodistukset	0	0	718	719
Muut lyhytaikaiset korolliset velat	208	208	154	154
Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä	208	208	872	873
Yhteensä ³⁾	7 166	7 640	9 059	9 532

¹⁾ Sisältää lainat Valtion ydinjätehuoltorahastolta ja Teollisuuden Voima Oyj:ltä 1 040 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 995), lainat suomalaisilta eläkelaitoksilta 83 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 198) ja muut lainat 288 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 301).

²⁾ Tasearvot sisältävät pitkäaikaisen lainan lyhytaikaisen osuuden.

³⁾ Tasearvot vuoden 2013 lopussa sisältävät 20 miljoonaa euroa korollisia velkoja, jotka on esitetty taseen myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvissä veloissa.

Maaliskuussa Fortum lisäsi takaisinlainaustaan Valtion ydinjätehuoltorahastosta ja Teollisuuden Voimalta 45 miljoonalla eurolla yhteensä 1 040 miljoonaa euroon. Ensimmäisen neljänneksen aikana Fortum maksoi takaisin erääntyvän 750 miljoonan joukkovelkakirjalainan.

Toisen neljänneksen aikana Fortum maksoi takaisin kaksi joukkovelkakirjalainaa vasta-arvoltaan 350 miljoonaa euroa (SEK 2 600 miljoonaa ja NOK 500 miljoonaa) ja 95 miljoonaa euroa eläkelainoja.

Lyhytaikainen rahoitus oli 208 miljoonaa euroa kesäkuun 2014 lopussa (vuoden 2013 lopussa: 872). Korollinen velka pieneni ensimmäisen neljänneksen aikana 661 miljoonaa euroa 7 827 miljoonasta eurosta 7 166 miljoonaa euroon.

Rahat ja pankkisaamiset vähenivät 832 miljoonalla eurolla toisen neljänneksen aikana 2 989 miljoonasta eurosta 2 157 miljoonaa euroon. OAO Fortumin rahat ja pankkisaamiset olivat kauden lopussa noin 378 (vuoden 2013 lopussa 113) miljoonaa euroa.

15. Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat

milj. euroa	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Taseeseen sisältyvät erät			
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	756	729	744
Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	756	729	744
Lainmukainen vastuu ja osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta			
Ydinjätehuoltovastuu Suomen ydinenergialain mukaan	1 059	996	1059
Rahastotavoite	1 039	996	1039
Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	1 039	996	1005

Ydinvoimaan liittyvät varaukset

Ydinenergialain mukaisesti Fortum tekee Työ- ja elinkeinoministeriölle esityksen Loviisan ydinvoimalaitoksen ydinjätehuoltovastuusta joka kolmas vuosi kesäkuun loppuun mennessä. Vastuun määrä perustuu kolmen vuoden välein päivitettävään tekniseen suunnitelmaan. Uutta teknistä suunnitelmaa vastaava kustannusarvio päivitettiin vuoden 2013 toisella neljänneksellä. Päivityksen mukaan käytetyn ydinpolttaineen välivarastointiin ja loppusijoittamiseen sekä laitoksen käytöstäpoistoon liittyvien tulevien kustannusten odotetaan nousevan. Työ- ja elinkeinoministeriö päätti vastuun määrän vuoden 2013 lopussa.

Lain mukainen Työ- ja elinkeinoministeriön päätökseen perustuva vastuu 30.6.2014 oli 1 059 miljoonaa euroa. Taseeseen kirjattu ydinjätehuoltovastuu perustuu tulevaisuuden kustannuksia koskeviin kassavirtaennusteisiin, jotka pohjautuvat samoihin selvityksiin kuin lainmukainen vastuu. Ydinvoimavarauksen tasearvo, joka on laskettu IAS 37:n mukaisesti, on kasvanut 12 miljoonalla eurolla vuoden 2013 lopun arvosta, ja oli 30.6.2014 yhteensä 756 miljoonaa euroa. Suurin syy lainmukaisen vastuun ja taseeseen kirjatun varauksen väliseen eroon on se, että lainmukaista vastuuta ei diskontata nykyarvoon.

Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta

Viranomaiset päättävät Fortumin rahastotavoitteen Valtion ydinjätehuoltorahastossa laillisen vastuun määrää päätettäessä vuosittain joulukuussa. Fortum suorittaa ydinjätehuoltomaksuja Valtion ydinjätehuoltorahastoon kyseisten päätösten mukaisesti. Nykyinen rahastotavoite perustuu joulukuun 2013 päätökseen ja on yhteensä 1 039 miljoonaa euroa. Fortum maksoi maaliskuussa 2014 34 miljoonan euron ydinjätehuoltomaksun, minkä jälkeen Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta on täysin katettu. Suomen ydinenergialain mukaisesti Fortumilla on velvoite kattaa lainmukainen vastuunsa kokonaisuudessaan Valtion ydinjätehuoltorahaston kautta. Fortum on anonut lakiperusteista ydinjätehuoltorahaston maksujen jaksottamista kolmen tulevan vuoden ajalle laillisen vastuun kasvun myötä. Työ- ja elinkeinoministeri hyväksyi anomuksen joulukuussa 2013. Rahastossa on IFRS:n näkökulmasta 283 miljoonan euron ylijäämä, koska Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta 30.6.2014 oli 1 039 miljoonaa euroa, kun taas rahasto-osuuden tasearvo vastaavalla hetkellä oli 756 miljoonaa euroa.

Vaikutukset vertailukelpoiseen liikevoittoon sekä liikevoittoon

Power and Technology-segmentin liikevoittoon vaikuttaa Fortumin laskentaperiaatteiden mukaisesti Valtion ydinjätehuoltorahaston kirjanpitoikäisyydestä syntyvät erät, sillä Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuuden tasearvo ei saa ylittää IFRS:n mukaisesti laskettua varauksen määrää taseessa. Niin kauan kuin ydinjätehuoltorahasto pysyy IFRS:n näkökulmasta ylläpidettävänä, kirjataan positiivinen vaikutus liikevoittoon, kun varaus kasvaa enemmän kuin nettomaksut ydinjätehuoltorahastoon. Negatiivinen kirjaus kirjataan liikevoittoon aina, kun nettomaksut ydinjätehuoltorahastoon ovat suuremmat kuin varauksen kasvu. Edellä mainittua kirjausta ei sisällytetä Fortumin vertailukelpoiseen liikevoittoon, katso 'Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät', liitetieto 4. Kirjauksen vaikutus Fortumin vuoden 2014 toisen neljänneksen tulokseen oli 0 miljoonaa euroa, kun vastaavasti viime vuoden vastaavana ajankohtana se oli +34 miljoonaa euroa. Kumulatiivinen vaikutus kahden ensimmäisen neljänneksen aikana oli -4 miljoonaa euroa, kun vastaavasti viime vuonna vaikutus oli +31 miljoonaa euroa.

Osakkuusyhtymät

Fortumilla on vähemmistöosuuksia suomalaisissa ja ruotsalaisissa ydinvoimaa tuottavissa osakkuusyhtymissä. Fortum on näiden yritysten osalta käsitellyt osuutensa ydinvoimaan liittyvien varojen ja velkojen vaikutuksista laadintaperiaatteidensa mukaisesti.

16. Muut varaukset

milj. euroa	Tuotantokapasiteettia koskeviin ehtoihin liittyvä varaus			Muut varaukset		
	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Varaukset kauden alussa	103	178	178	14	28	28
Käyttämättömien varausten purku	-4	-10	-48	-1	-3	-10
Varausten lisäys	0	0	0	6	3	9
Käytetyt varaukset	-3	-16	-24	-2	-8	-13
Diskonttauksen purkautuminen	3	7	12	0	0	0
Kurssierot	-2	-10	-16	0	0	0
Varaukset kauden lopussa	96	150	103	17	19	14
Lyhytaikaiset varaukset ¹⁾	76	0	20	3	4	3
Pitkäaikaiset varaukset	20	150	83	14	16	12

¹⁾ Sisältyy tase-erään ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma

Fortumin Venäjällä käynnissä olevaan investointiohjelmaan liittyy tulevaa tuotantokapasiteettia koskevia ehtoja. Ehtojen mukaan Fortumilta voidaan periä sakkomaksuja, mikäli investointiohjelman tuoman uuden tuotantokapasiteetin käyttöönotto merkittävästi lykkääntyy tai investointisopimuksen pääehdot eivät muulta osin täyty. Mahdollisia sakkoja varten tehdyn varauksen määrä arvioidaan uudelleen jokaisena tilinpäätöshetkenä. Uudelleenarviointi kattaa investointiohjelman mukaiset vielä keskeneräiset voimalaitokset ja näiden arvioidussa käyttöönottoajankohdassa sekä riskeissä tapahtuneet muutokset.

Vuoden 2014 toisen neljänneksen lopussa tuotantokapasiteettia koskeviin ehtoihin liittyvä varaus oli 96 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 103), sisältäen 12 miljoonaa euroa vuonna 2014 maksettavia sakkoja Nyagan 2:n myöhästymiseen liittyen. Toisen neljänneksen aikana varausta purettiin tulokseen 4 miljoonaa euroa liittyen Nyagan 2:n pienentyneisiin sakkoihin. Maksetut sakkomaksut vuoden kahden ensimmäisen neljänneksen aikana olivat 3 miljoonaa euroa (I-II/2013: 16). Diskonttauksesta johtuva varauksen kasvu vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen aikana oli 3 miljoonaa euroa (II/2013: 7), mikä on kirjattu muihin rahoituseriin.

17. Pantatut varat

milj. euroa	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Omasta puolesta annetut			
Lainat			
Pantit	290	296	301
Kiinteistökiinnitykset	137	137	137
Muut sitoumukset			
Kiinteistökiinnitykset	137	103	103
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut			
Pantit ja kiinteistökiinnitykset	0	3	3

Lainojen vakuudeksi pantatut varat

Valtion ydinjätehuoltorahaston osapuolilla on mahdollisuus ottaa lainaa rahastosta. Fortumilla on tätä lainaa varten vakuutena Kemijoki Oy:n osakkeita. Pantattuina olevien osakkeiden arvo 30.6.2014 oli 269 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 269).

Pantit -erään kuuluvat myös pankkitalletukset 1 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 12), jotka on annettu Nasdaq OMX Commodities European ja kansainvälisten ICE- ja EEX-pörssien kanssa käytävän sähkökaupan ja hiilidioksidipäästöoikeuksilla käytävän kaupan vakuudeksi.

Virolainen Fortum Tartu (Fortumin omistusosuus 60 %) on antanut kiinteistökiinnityksiä arvoltaan 96 miljoonaa euroa (vuoden 2013 lopussa: 96) lainan vakuudeksi. Fortumin eläkesäätiön myöntämän lainan vakuudeksi on annettu 41 miljoonan euron (vuoden 2013 lopussa: 41) kiinteistökiinnitykset.

Lisätietoja näihin kiinnityksiin liittyvistä korollisista veloista on liitetiedossa 14 Korollinen vieras pääoma ja rahat ja pankkisaamiset.

Muiden sitoumusten vakuudeksi pantatut varat

Fortum on antanut Valtion ydinjätehuoltorahastolle vakuudeksi suomalaisiin voimalaitoksiin liittyviä kiinteistökiinnityksiä arvoltaan 137 miljoonaa euroa kesäkuun 2014 lopussa (vuoden 2013 lopussa: 103). Vakuudet on annettu turvaamaan kattamattomat lainmukaiset vastuut ja mahdolliset odottamattomat tapahtumat liittyen Loviisan ydinvoimalan käytöstäpoistosta ja ydinjätteen loppusijoituksesta aiheutuviin tuleviin kustannuksiin. Kiinnitysten arvo tarkistetaan vuosittain toisen neljänneksen aikana perustuen edellisvuoden vaihteessa päivitettyyn lainmukaiseen vastuuseen ja rahastotavoitteeseen.

18. Vuokrasopimuksiin liittyvät sitoumukset

milj. euroa	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Vuoden sisällä erääntyvät	21	16	27
Yli vuoden, mutta viiden vuoden sisällä erääntyvät	37	32	47
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	100	107	108
Yhteensä	158	155	181

19. Investointisitoumukset

milj. euroa	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	585	957	524
Aineettomat hyödykkeet	6	4	6
Yhteensä	591	961	530

20. Vastuut

milj. euroa	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Omasta puolesta annetut			
Muut vastuut	79	56	77
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut			
Takaukset	484	518	514
Muut vastuut	125	125	125
Muiden puolesta annetut			
Takaukset	1	0	3

Vastuut osakkuusyritysten puolesta

Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annettavat vastuut liittyvät pääasiassa Fortumin ydinvoimaosakkuusyrityksille (Teollisuuden Voima Oyj, Forsmarks Kraftgrupp AB ja OKG AB) annettuihin takauksiin. Forsmarks Kraftgrupp AB:lle ja OKG AB:lle annettavien vastuiden määrä oli kesäkuun 2014 lopussa 3 696 miljoonaa Ruotsin kruunua (403 miljoonaa euroa) (vuoden 2013 lopussa: 417 miljoonaa euroa). Teollisuuden Voima Oyj:n puolesta annettu takaus rahastolle oli 41 miljoonaa euroa kesäkuun 2014 lopussa (vuoden 2013 lopussa: 40).

21. Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt

Tytäryritykset

Ruotsin energiamarkkinaviranomainen (EI), joka säätelee ja valvoo jakeluverkkotariffeja Ruotsissa on julkistanut päätöksen koskien sallittuja tuloaroja vuosille 2012-2015. EI perustaa päätöksensä siirtymäsääntöön, jonka mukaan vie 18 vuotta saavuttaa uuden mallin mukainen sallittu tuottoraja. EI:n päätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen yli 80 jakeluverkkoyhtiön toimesta, jossa on mukana myös Fortum Distribution AB. Peruste Fortum Distribution AB:n valitukselle on, että uusi laskentamalli ei ole yhteensopiva voimassaolevan lainsäädännön kanssa ja että EI on käyttänyt virheellistä laskentatapaa laskeessaan pääoman keskimääräistä kustannusta (WACC). Joulukuussa 2013 oikeus antoi jakeluyhtiöiden kantaa puoltavan päätöksen kaikkia merkittäviä osa-alueita koskien. EI on valittanut päätöksestä seuraavaan oikeusasteeseen, eli kamarioikeuteen. EI jätti yksityiskohtaisen valituksen päätöksestä helmikuussa 2014 täydentäen perusteita valitukselle maaliskuussa 2014. Fortum on kommentoinut valitusta ja saanut vastauksen kesäkuun lopulla. Fortum laatii parhaillaan vastinetta viimeisimmälle valitukselle. Asian käsittelyaikataulua kamarioikeudessa ei ole vielä päätetty.

Fortum on saanut vuosittain 2011 - 2013 joulukuussa Ruotsissa vuosien 2009 - 2011 tuloverotuksia koskevia jälkiverotuspäätöksiä. Veroviranomaisten käsityksen mukaan Fortumin pitäisi maksaa lisää tuloveroa vuosilta 2009-2011 ruotsalaisten tytäryhtiöiden välillä toteutettuun lainojen uudelleen kohdistamiseen vuosina 2004-2005 sekä vuosilta 2010 ja 2011 TGC 10:n (nykyään OAO Fortum) osakkeiden hankinnan rahoittamiseen liittyen vuonna 2008. Veroviranomaisten vaateet perustuvat vuonna 2009 toteutettuun verolainsäädännön muutokseen. Fortumin näkemyksen mukaan vaatimukset ovat perusteettomia ja Fortum on valittanut veroviranomaisten päätöksistä. Tilinpäätöksiin ei lainopillisten arvioiden jälkeen ole tehty jälkiverotuspäätöksistä verovarauksia.

Mikäli veroviranomaisten päätökset jäävät voimaan valitusprosessin jälkeen, vaikutus tilikauden voittoon olisi noin 425 miljoonaa Ruotsin kruunua (47 miljoonaa euroa) koskien vuotta 2009, 444 miljoonaa Ruotsin kruunua (50 miljoonaa euroa) koskien vuotta 2010 ja 511 miljoonaa Ruotsin kruunua (57 miljoonaa euroa) koskien vuotta 2011.

Tukholman hallinto-oikeus on tutkinut Fortumin valituksen koskien vuoden 2009 jälkiverotuspäätöstä ja 9. lokakuuta 2013 antamallaan päätöksellään hyväksynyt valituksen menettelyllisin syin ja kumonnut näin veroviranomaisten vuotta 2009 koskevan jälkiverotuspäätöksen. Veroviranomaiset ja Fortum ovat valittaneet päätöksestä. Valitustuomioistuin hyväksyi veroviranomaisten valituksen asiassa. Fortum on valittanut päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä odotetaan 2015 aikana.

Fortum on saanut vuosien 2008, 2009 ja 2010 tuloveroja koskevan jälkiverotuspäätöksen Belgiassa. Veroviranomaiset ovat eri mieltä Fortum EIF NV:n verokohtelusta. Fortumin mielestä veroviranomaisten tulkinta ei perustu paikalliseen lainsäädäntöön. Ensimmäisenä valitustuomioistuimena toiminut Antwerpenin hallinto-oikeus hylkäsi kesäkuun 25 päivä 2014 Fortumin valituksen. Tuomioistuin perusteli päätöstään sillä, että Fortum EIF NV on saanut epänormaalin edun saadessaan osakepääoman korotta käyttöönsä. Fortum on valittanut päätöksestä seuraavaan tuomioistuimeen 30 kesäkuuta 2014. Tuomioistuimen päätös on odotettavissa 2015. Tilinpäätökseen ei ole tehty varausta jälkiverotuspäätöksen johdosta. Fortumin kanta perustuu asiantuntijoiden antamiin lainopillisiin lausuntoihin. Mikäli veroviranomaisten päätöksestä tehtyä valitusta ei hyväksytä ja jälkiverotuspäätös jää voimaan, vaikutus tilikauden tulokseen olisi vuoden 2008 osalta noin 36 miljoonaa euroa, vuoden 2009 osalta noin 27 miljoonaa euroa ja noin 15 miljoonaa euroa koskien vuotta 2010. Kyseessä olevat jälkiverot on jo maksettu. Mikäli valitus hyväksytään, Fortum tulee saamaan 7%:n koron kyseessä oleville summille.

Fortum on saanut Suomessa vuoden 2007 tuloveroa koskevan jälkiverotuspäätöksen siirtohinnoittelua koskevassa tarkastuksessa joulukuussa 2013. Veroviranomaisten mielestä Fortum Oyj tekee yksityiskohtaiset liiketoimintapäätökset kaikkien konserniyhtiöiden puolesta ja tästä syystä Fortumin belgialaiseen tytäryhtiöön Fortum Project Finance NV:hen tekemää pääomasijoitusta ei pidetä verotuksessa pääomasijoituksena, vaan tytäryhtiön käyttöön annettuina varoina. Veroviranomaisten mielestä Fortum Project Finance NV:n lainasaamisista saama korkotuotto tulisi verottaa Suomessa eikä Belgiassa. Belgian veroviranomaisten näkemyksen mukaan tulo verotetaan Belgiassa. Fortum katsoo Suomen verottajan vaateet perusteettomiksi niin perusteiltaan kuin lain tulkinnan näkökulmasta. Fortum valitti maksuunpanopäätöksestä helmikuussa 2014. Fortum on jättänyt myös erillisen verotarkastusaineiston asianosaisjulkisuutta ja veroviranomaisten tiedonantovelvoitetta koskevan valituksen. Lisäksi Fortum on aloittanut asiassa virallisen välimiesmenettelyn Suomen, Belgian ja Alankomaiden välillä koskien kaikkia tarkastuksen kohteena olevia vuosia. Valitukset perustuvat kansalliseen lainsäädäntöön Suomessa sekä EU:n sääntelemään välimiesmenettelyyn Suomen ja Belgian välillä. Oikeudellisten analyysien perusteella asiasta ei ole tehty varausta tilinpäätöksessä. Mikäli veroviranomaisten päätöksestä tehtyä valitusta ei hyväksytä ja jälkiverotuspäätös jää voimaan, vaikutus tilikauden tulokseen olisi noin 136 miljoonaa euroa.

Lisäksi Fortumilla on meneillään verotarkastuksia mm. Suomessa, Belgiassa ja Venäjällä.

Osakkuusyritykset

Suomessa Fortum on osakkaana maan viidennessä ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 3:ssa (OL3), omistamiensa TVO-osakkeiden (Teollisuuden Voima Oyj) kautta. Fortumin 25 %:n omistusosuus vastaa noin 400 MW:n kapasiteettia. Olkiluoto 3-laitosyksikön rakennustyöt ovat pääosin valmiit ja pääkomponentit on asennettu paikoilleen. Reaktorilaitoksen suojarakennuksen paine- ja tiiveyskokeet on tehty. Automaation suunnittelu ja testaukset jatkuivat. OL3 -laitosyksikön sähköntuotannon alkamisen ajankohta selviää, kun laitostoimittaja AREVA-Siemens-konsortion aikatauluselvitys saadaan. Sen vuoksi TVO ei anna arviota siitä koska OL3 laitosisyksikkö otetaan käyttöön.

Joulukuussa 2008 OL3 laitostoimittaja AREVA-Siemens aloitti Kansainvälisen kauppakamarin sääntöjen mukaisen välimiesmenettelyn ja toimitti vaateen koskien OL3:n viivästymistä ja siitä aiheutuvia kustannuksia. Vuonna 2012 TVO jätti asiaa koskevan vastineen ja vastakanteen. Kanteen rahamääräinen arvio TVO:n kustannuksista ja menetyksistä on noin 1,8 miljardia euroa, johon sisältyy TVO:n tämänhetkinen varsinainen vaatimus ja arvio-osuus elokuuhun 2014 saakka. Välimiesmenettely voi kestää useita vuosia ja TVO:n vaateen määrää vielä päivitetään. Laitostoimittaja päivitti vaatimustaan lokakuussa 2013. Päivitetty, vuoden 2011 kesäkuun loppuun ulottuva rahamääräinen vaatimus on kokonaisuudessaan noin 2,7 miljardia euroa yhdessä aiemman vaatimuksen kanssa. TVO on todennut laitostoimittajan vaateen perusteettomaksi, ja tutkii parhaillaan päivitettyä kannetta ja laatii siihen vastineen.

Edellä mainittujen oikeusprosessien lisäksi jotkut konserniyhtiöt ovat asianosaisina eräissä konsernin liiketoimintaan ja verotukseen liittyvissä riita-asioissa. Johdon mukaan näillä asioilla ei kuitenkaan ole olennaista vaikutusta konsernin rahoitusasemaan.

22. Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin kuuluvat osapuolet on esitetty Fortumin vuoden 2013 tilinpäätöksessä. Vuoden 2014 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Suomen valtion omistusosuus Fortumin osakkeista vuoden 2013 lopussa oli 50,76 %. Vuoden 2014 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana ei ole tapahtunut muutoksia osakemäärässä.

Liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

milj. euroa	I-II/2014	I-II/2013	2013
Myynnit	32	41	94
Korot lainasaamisista	31	32	62
Ostot	302	377	652

Avoimet saldot osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

milj. euroa	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Pitkäaikaiset korolliset lainasaamiset	2 285	2 376	2 587
Myyntisaamiset	18	24	28
Muut saamiset	25	33	33
Pitkäaikaiset velat	327	248	248
Ostovelat	4	5	15
Muut velat	3	7	3

23. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Heinäkuussa Fortum ilmoitti sopineensa E.ON Ruhrgas International GmbH:n kanssa ostavansa 33,66 prosentin osuuden virolaisesta maakaasun vienti-, myynti- ja jakeluyhtiöstä AS Eesti Gaasista sekä vastaavan osuuden kaasujakeluyhtiö AS Võrguteenus Valduksesta. Hankitut osakkeet kasvattavat Fortumin omistusosuutta molemmissa yhtiöissä noin 51,4 prosenttiin. Fortum jatkaa virolaisen kaasuliiketoiminnan omistusosuutensa raportointia pääomaosuusmenettelyn mukaisesti.

Fortum arvioi saattavansa kaupan päätökseen vuoden 2014 kolmannella neljänneksellä tarvittavien viranomaishyväksyntöjen ja tavanomaisten yrityskaupan ehtojen toteuduttua.

24. Tunnuslukujen laskentakaavat

Käyttökate (EBITDA =Tulos ennen korkoja, veroja sekä poistoja ja arvonalentumisia)	=	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
Vertailukelpoinen käyttökate	=	Käyttökate - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät - tuotantokapasiteettia koskeviin ehtoihin liittyvän varauksen purun nettovaikutus
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	=	Kertaluonteiset erät + muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Vertailukelpoinen liikevoitto	=	Liikevoitto - kertaluonteiset erät - muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Kertaluonteiset erät	=	Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja tappiot
Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	=	Sisältää ne tulevaisuuden kassavirtoja suojaavat rahoitusinstrumentit, joihin ei voida soveltaa IAS 39:n mukaisesti suojauslaskentaa sekä IFRIC tulkinnan nro 5 mukaisen vaikutuksen, joka aiheutuu siitä, että taseen saamisiin kirjattu Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta ei voi ylittää vastaavaa velkaa.
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	=	Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta
Investoinnit käyttöomaisuuteen	=	Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin tehdyt investoinnit mukaan lukien kunnossapito-, tuottavuus- ja kasvuinvestoinnit sekä lainsäädännön edellyttämät investoinnit. Investointeihin kuuluvat myös investointien rakennusaikana taseeseen aktivoidut korkokulut. Kunnossapitoinvestoinnit pidentävät olemassaolevan omaisuuserän vaikutusaikaa, ylläpitävät käytettävyyttä sekä/tai ylläpitävät luotettavuutta. Tuottavuusinvestoinnit parantavat olemassaolevan hyödykkeen tuottavuutta. Kasvuinvestointien tarkoitus on rakentaa uutta kapasiteettia ja/tai lisätä olemassaolevien liiketoimintojen asiakaskantaa. Lainsäädännön edellyttämät investoinnit tehdään tiettyinä ajankohtina lakien vaatimusten mukaan.
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin	=	Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin, osakkuusyhtiöosakkeisiin ja muihin myytävissä oleviin sijoituksiin. Investoitujen tytäryhtiöosakkeiden hankintahintaan on lisätty hankittavan yhtiön nettovelka.
Oman pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Kauden voitto}}{\text{Oma pääoma keskimäärin}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}} \times 100$
Sidotun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Liikevoitto + osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta}}{\text{Sidottu pääoma keskimäärin}} \times 100$
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{Vertailukelpoinen liikevoitto + osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta (IAS 39 oikaistu sekä pois lukien merkittävimmät myyntivoitot ja -tappiot)}}{\text{Vertailukelpoinen sidottu pääoma keskimäärin}} \times 100$
Sijoitettu pääoma	=	Taseen loppusumma - korottomat velat - laskennallinen verovelka - varaukset
Sidottu pääoma	=	Korottomat varat + Valtion ydinjätehuoltorahastoon liittyvät korolliset varat - korottomat velat - varaukset (korottomat varat ja velat eivät sisällä rahoitukseen, veroihin ja laskennallisiin veroihin liittyviä eräitä sekä varoja ja velkoja, jotka syntyvät suojauslaskennan soveltamisedellytykset täyttävien johdannaissopimusten käypien arvojen muutoksista)

24. Tunnuslukujen laskentakaavat

Vertailukelpoinen sidottu pääoma	=	Sidottu pääoma oikaistuna niillä korottomilla varoilla ja veloilla, jotka aiheutuvat niistä tulevaisuuden kassavirtaa suojaavista johdannaissojimuksista, joihin ei voida soveltaa IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat - rahat ja pankkisaamiset
Velkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma sisältäen määräysvallattomat omistajat}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$
Nettovelka/käyttökate	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset}}$
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Vertailukelpoinen käyttökate}}$
Korkokate	=	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Nettokorkokulut}}$
Korkokate sisältäen aktivoitut vieraan pääoman menot	=	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Nettokorkokulut - aktivoitut vieraan pääoman menot}}$
Tulos/osake (EPS)	=	$\frac{\text{Kauden voitto - määräysvallattomat omistajat}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden aikana}}$
Oma pääoma/osake, euroa	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}}$
Edelliset 12 kk	=	Raportointihetkeä edeltävät 12 kuukautta

Markkinatilanne ja saavutetut sähkön tukkumyyntihinnat

Sähkön kulutus						Edelliset
TWh	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	12kk
Pohjoismaat	85	87	196	203	386	379
Venäjä	230	230	513	518	1 021	1 016
Tjumen	22	21	47	44	87	90
Tseljabinsk	8	8	18	18	36	36
Venäjän Uralin alue	60	59	130	128	257	259

Keskimääräiset hinnat						Edelliset
	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	12kk
Sähkön spot-hinta Nord Pool -sähköpörssissä, euroa/MWh	25,7	38,7	27,9	40,4	38,1	31,9
Sähkön spot-hinta Suomessa, euroa/MWh	34,6	39,9	34,9	41,0	41,2	38,1
Sähkön spot-hinta Ruotsissa, SE3, Tukholma euroa/MWh	31,6	38,3	30,8	40,1	39,4	34,8
Sähkön spot-hinta Ruotsissa, SE2, Sundsvall euroa/MWh	31,3	38,3	30,6	40,1	39,2	34,5
Sähkön spot-hinta Venäjän, Euroopan ja Uralin alueilla, RUB/MWh ¹⁾	1 203	1 043	1 156	1 020	1 104	1 156
Keskimääräinen kapasiteettihinta, tRUB/MW/kk	256	252	296	262	276	293
Sähkön spot-hinta Saksassa, euroa/MWh	31,2	32,6	32,4	37,4	37,8	35,3
Keskimääräinen kaasun rajahinta Uralin alueella, RUB/1000 m ³	3 362	2 836	3 362	2 880	3 131	3 362
Keskimääräinen kapasiteettihinta vanhalle kapasiteetille, tRUB/MW/kk ²⁾	129	146	156	162	163	160
Keskimääräinen kapasiteettihinta uudelle kapasiteetille, tRUB/MW/kk ²⁾	493	513	553	575	576	563
Sähkön spot-hinta (markkinahinta), Uralin alue, RUB/MWh ¹⁾	1 132	970	1 075	950	1 021	1 074
CO ₂ , (ETS EUA), euroa/tonni CO ₂	5	4	6	4	5	5
Hiili (ICE Rotterdam), USD/tonni	75	80	77	84	82	78
Öljy (Brent Crude), USD/bbl	110	103	109	108	109	109

¹⁾ Ilman kapasiteettitariffia.

²⁾ Kapasiteettihinnat maksettu ainoastaan kunakin ajankohtana saatavilla olevalle kapasiteetille.

Vesivarastot				
TWh	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013	
Pohjoismaiset vesivarastot	83	82	82	
Pohjoismaiset vesivarastot, pitkän ajan keskiarvo	84	84	83	

Vienti / tuonti						Edelliset
TWh (+ = tuonti, - = vienti Pohjoismaista)	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	12kk
Vienti / tuonti Pohjoismaiden ja Manner-Euroopan + Baltian välillä	-3	0	-8	-1	-3	-10
Vienti / tuonti Pohjoismaiden ja Venäjän välillä	0	1	1	3	5	3
Vienti / tuonti Pohjoismaat, Yhteensä	-3	1	-7	2	2	-7

Venäjän sähköreformi						Edelliset
%	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	12kk
Osuus OAO Fortumin sähkön myynnistä vapautetulla sähkön hinnalla	79	81	81	82	81	81

Saavutetut sähkön myyntihinnat						Edelliset
EUR/MWh	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	12kk
Sähkön tukkumyyntihinta Pohjoismaissa	40,2	44,7	39,9	45,2	46,4	43,4
OAO Fortumin saavuttama sähköhinta	31,7	31,1	31,2	30,8	32,1	32,3

Fortumin tuotanto- ja myyntivolyymit

Sähkötuotanto						Edelliset
TWh	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	12kk
Fortumin sähkötuotanto EU-maissa ja Norjassa	11,7	11,7	26,0	26,1	47,4	47,3
Fortumin sähkötuotanto Venäjällä	4,9	4,8	11,3	10,3	20,0	21,0
Yhteensä	16,6	16,5	37,3	36,4	67,4	68,3

Lämmöntuotanto						Edelliset
TWh	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	12kk
Lämmöntuotanto EU-maissa ja Norjassa	1,7	2,0	4,7	5,8	10,4	9,3
Lämmöntuotanto Venäjällä	4,5	4,1	14,4	13,7	24,2	24,9
Yhteensä	6,3	6,1	19,1	19,5	34,6	34,2

Sähkötuotantokapasiteetti segmenteittäin			
MW	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Power	9 176	9 696	9 475
Heat, Electricity Sales and Solutions	793	897	793
Russia	4 292	3 825	4 250
Yhteensä	14 261	14 418	14 518

Lämmöntuotantokapasiteetti segmenteittäin			
MW	30.6.2014	30.6.2013	31.12.2013
Power	250	250	250
Heat, Electricity Sales and Solutions	3 919	4 620	4 317
Russia	13 466	13 466	13 466
Yhteensä	17 635	18 336	18 033

Sähkötuotanto lähteittäin Pohjoismaissa						Edelliset
TWh	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	12kk
Vesivoima	5,9	4,5	12,3	10,3	18,1	20,1
Ydinvoima	5,0	5,9	11,6	12,6	23,7	22,7
Lämpövoima	0,3	0,9	0,7	2,1	3,4	2,0
Yhteensä	11,2	11,3	24,7	25,0	45,2	44,9

Sähkötuotanto lähteittäin Pohjoismaissa						Edelliset
%	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	12kk
Vesivoima	53	40	50	41	40	49
Ydinvoima	45	52	47	51	52	48
Lämpövoima	2	8	3	8	8	3
Yhteensä	100	100	100	100	100	100

Sähkönmyynti						Edelliset
milj. euroa	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	12kk
Sähkönmyynti EU-maissa ja Norjassa	499	597	1 124	1 343	2 462	2 243
Sähkönmyynti Venäjällä	183	202	401	428	822	795
Yhteensä	682	799	1 525	1 771	3 284	3 038

Fortumin tuotanto- ja myyntivolyymit

Lämmönmyynti						Edelliset
milj. euroa	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	12kk
Lämmönmyynti EU-maissa ja Norjassa	91	102	269	310	538	497
Lämmönmyynti Venäjällä	51	48	162	164	290	288
Yhteensä	142	150	431	474	828	785

Sähkönmyynti alueittain						Edelliset
TWh	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	12kk
Suomi	5,0	6,0	11,0	13,1	23,4	21,3
Ruotsi	5,9	5,7	14,1	13,0	23,3	24,4
Venäjä	5,8	6,4	12,9	13,8	25,6	24,7
Muut maat	0,9	0,9	2,1	2,3	4,3	4,1
Yhteensä	17,7	19,0	40,2	42,2	76,6	74,5

Nord Poolissa tehdyt ostot ja myynnit on netotettu tunneittain konsernitason.

Lämmönmyynti alueittain						Edelliset
TWh	II/2014	II/2013	I-II/2014	I-II/2013	2013	12kk
Venäjä	4,5	4,1	14,2	13,8	24,1	24,5
Suomi	0,6	1,1	1,8	3,1	5,5	4,2
Puola	0,5	0,5	2,0	2,5	4,1	3,6
Muut maat ¹⁾	0,7	0,8	1,8	1,8	3,1	3,1
Yhteensä	6,3	6,5	19,9	21,2	36,8	35,4

¹⁾ Sisältää Iso-Britannian, joka raportoidaan Power and Technology-segmentin muu myynti -rivillä.